

AZİZ MURAT ASLAN
NAKŞ-I SUN

Veils of the Crafted Light

19 Eylül - 8 Ekim 2025

19 September - 8 October 2025

GUGA
Contemporary

Acknowledgements / Teşekkürler

We would like to thank Ange Publishing House, Timurlenk Art Gallery, Alihan Yılmaz, Ayhan Hülagü, Başak İlhan, Dilek Türker, Doğu Erte, Elif Doruk, Ergün Yalmanbaş, Giorgio Cossu, Gülten Yalmanbaş, Hakan Altınar and the Tiyatro Kedi Team, Melih Güzel, Memiş Aslan, Murat Akgül, Oğuz Kemal Özkan, Orfeas Kallintzis, Serkan Öztürk, Tuğçem Aslan, Vildan Aslan, and Walter L. Meyer for their contributions to the Opening Reception of the exhibition, the design of the exhibition catalogue, the valuable writings it contains, their support during the exhibition setup, and for making the event an unforgettable memory. / **Ange Yayınevi, Timurlenk Sanat Galerisi, Alihan Yılmaz, Ayhan Hülagü, Başak İlhan, Dilek Türker, Doğu Erte, Elif Doruk, Ergün Yalmanbaş, Giorgio Cossu, Gülten Yalmanbaş, Hakan Altınar ve Tiyatro Kedi ekibine, Melih Güzel, Memiş Aslan, Murat Akgül, Oğuz Kemal Özkan, Orfeas Kallintzis, Serkan Öztürk, Tuğçem Aslan, Vildan Aslan ve Walter L. Meyer'e; serginin Açılış Resepsiyonu'na, sergi kataloğunun tasarımına, katalogda yer alan değerli yazılara, sergi kurulumuna verdikleri desteklerden ve etkinliği unutulmaz bir anıya dönüştürdüklerinden dolayı teşekkür ederiz.**

This publication is designed and artwork images were photographed by Başak İlhan. / **Bu yayın, Başak İlhan tarafından tasarlanmış ve eser görselleri kendisi tarafından fotoğraflanmıştır.**

Individual artwork images may not be reproduced without the express permission of the artist. / **Bireysel eser görselleri, sanatçının açık izni olmadan çoğaltılamaz.**

Copyright © 2025 Chekmeceler Art, Culture and Performance Studio

All rights reserved. / **Her hakkı saklıdır.**

www.gugacontemporary.com azizmurataslan@hotmail.com artwithoutboundaries.art chekmeceler.art

A Z İ Z M U R A T A S L A N

NAKŞ-I SUN

Veils of the Crafted Light

Sergi - Exhibition

19 Eylül - 8 Ekim 2025

19 September - 8 October 2025

Boğazkesen Cad. No: 21/A
Beyoğlu / İstanbul

www.gugacontemporary.com

info@guga-contemporary.com

[guga - contemporary](https://www.guga-contemporary.com)

[guga contemporary](https://www.facebook.com/gugacontemporary)

GUGA
Contemporary

Veils of the Crafted Light / Nakş-ı Sun

“A figure carved and rendered in human form without sacrificing a single thread of Karagöz embroidery; is a tapestry in which humanity itself is intricately woven from head to toe.”

Bedri Rahmi Eyüboğlu

Art often points to what remains unseen. Light, while revealing the presence of something, can simultaneously conceal it. This exhibition pursues precisely this aesthetic paradox: it invites the viewer to consider the delicate veil between the visible and the invisible as a surface woven stitch by stitch by light itself.

The title brings together a profound concept from Sufi tradition with contemporary aesthetics. The “veil” is the distance between humanity and truth. Every beauty, every form is a manifestation; yet it is also a fine cover that conceals truth. As the direction of light shifts, the veil reveals new patterns—art follows this very transformation.

Here, the artist is not merely a “creator” but an observer, an interpreter. With lines, colors, and spaces, the artist’s eye resolves the light layer by layer, like a dervish discerning the hidden meanings behind the veil.

For the Western viewer, this exhibition is not only an encounter with the aesthetic formulas of Eastern mysticism but also an invitation to question the limits of seeing and the layers of perception. Each work is simultaneously light and shadow. Truth is never given directly; it is apprehended gradually, veil by veil.

“Nakş-ı Sun / Veils of the Crafted Light” is therefore more than a title—it is an invitation:

To look, not merely to see.

To witness, not to possess.

To recognize what is created, not to presume to have created it.

Nakş-ı Sun / Veils of the Crafted Light

*“Karagöz nakışlığından zerre feda etmeden insan kesilmiş bir suret,
tepeden tırnağa insanlık kesilmiş bir nakıştır.”
Bedri Rahmi Eyüboğlu*

Sanat çoğu zaman görünmeyeni işaret eder. Işık, bir şeyin varlığını açığa çıkarırken aynı anda onu gizleyebilir. Bu sergi, tam da bu estetik paradoksun peşinde: Görünürle görünmeyen arasındaki ince perdeyi, ışığın ilmek ilmek ördüğü bir yüzey gibi düşünmeye davet ediyor.

Başlık, tasavvuf geleneğinden gelen derin bir kavramı çağdaş estetikle buluşturuyor. “Perde”, insanla hakikat arasındaki mesafedir. Her güzellik, her suret bir tecellidir; ama aynı zamanda hakikati örten ince bir örtüdür. Işığın yönü değiştikçe perde başka bir deseni gösterir; sanat da bu dönüşümün peşindedir.

Sanatçı burada bir “yaratıcı” değil, bir müşahede eden, bir şerh eden figürdür. Çizgileri, renkleri ve boşluklarıyla işlenmiş ışığı perde perde çözen bir derviş gözü gibidir. Batılı izleyici içinse bu sergi, yalnızca Doğu mistisizminin estetik formüllerini değil, aynı zamanda görmenin sınırlarını ve algının katmanlarını sorgulayan bir çağrıdır. Her eser hem ışık, hem gölgedir. Hakikat hiçbir zaman doğrudan verilmez; ancak perde perde açıldıkça idrak edilir.

“Nakş-ı Sun / Veils of the Crafted Light” bu nedenle yalnızca bir başlık değil, bir davettir:

Görmeye değil, bakmaya.

Sahip olmaya değil, şahit olmaya.

Yarattığını sanmaya değil, yaratılanı tanımaya.

Life is a path gifted to us—to walk and to play the game. Time, in truth, is a mechanism that flows through us by way of coincidence. Sometimes it triggers, sometimes it resonates with our sensitivities. It gathers your capabilities, unites them with the impulses nestled in your genetic code. And suddenly, you find yourself amidst fate’s play... even you cannot believe what’s unfolding. To live is to insist on turning life inside out. It is to walk towards a true embrace of one’s own existence.

Aziz Murat took breath in my workshops. He always had, within his reach, a fairytale-like space—an underworld of possibility he could freely explore, a realm that caressed his spirit and welcomed him in love. It was his. A place of belonging, of belongingness—those childlike experiments brought him joy.

To protect his delicate, sincere nature, I never cast a shadow on him—except to gently suggest he keep his distance from so-called doctrines of art that trample the soul. I advised him instead to listen inward, to protect the sacred space of his self-belief. I did my utmost to prevent the pollution of his essence, and never allowed the weight of conventional, timeless teachings to crush him.

Play is the path by which a child evolves, experiences, and encounters life. Through play, they learn the subtleties of relationships, of being. In the workshop, he found room for wholly other experiments.

He was always sketching—tiny papers, playful doodles. He would colour them in pastel, full of joy.

I remember the day he worked on Karagöz and Hacivat figures, outlining them with contour paint on a sheet of A4-sized glass, filling them with vivid stained-glass colours—despite my warnings about the harm of solvents and cellulose-based paint on his lungs! His passion for Karagöz and Hacivat was already deep-rooted, even as a child.

I recall, it was his first year of high school—he became interested in caricature. He began creating humorous, deformist portraits that blended then-popular rock and heavy metal icons with the likenesses of his grandparents. One caricature I’ll never forget: a heavy metal fan Süleyman Demirel (former President of Republic of Türkiye), with a speech bubble saying, “Whatcha gonna do, buddy? Them things bound to happen anyhow!” I collected all his creations during that time in a special folder, carefully noting the dates below each one. Not long ago, I gave it back to him as a birthday gift. He was truly delighted.

When you show a tender, artistic soul that his creations matter, when you protect his sense of play, he will surely find his way to the right paths. As long as he listens to the voice of his heart, he will walk on in peace. I trust in his analytical mind as well. I believe he has a rhythm, a logic of his own.

He must never lose sight of the old wisdom: “Think forty times before you speak.”

I have no doubt that he will achieve great things.

May health and peace accompany him always on this road. And may we breathe alongside him for all time.

Yaşam, oyun kurmak için bize hediye edilen yürüyüş yoludur. Zaman, aslında rastlantıları ile içimizden geçen bir düzendir. Yeri gelir tetikler, duyarlılıklarla buluşturur. Yetilerini, genetiğindeki dürtülerle bir araya getirir. Ve siz kaderin oyunlarının içinde bulursunuz kendinizi... Siz de olanlara inanamazsınız.

Hayatı tersyüz edebilme inadı koyabilmektir yaşam. Bir şekilde var oluş yolunun gerçek kucaklaşmasına yürümektir.

Aziz Murat, benim atölyelerimde nefeslendi. Daima onun elinin altında masalsı bir mekân ve özgürce kullanabildiği, ruhunu okşayan imkanlarla, severek kucaklaşabildiği bir alt evren vardı. Onundu. Aidiyetle, aidiyetli, çocuksu deneyler onu çok mutlu ediyordu. Naif kimliğine sahip çıkması için, onun üstüne yürüyen sözde sanat öğretilerinden uzak durması, kendi iç dünyasına kulak vermesi, özgüvenine bu anlamda sahip çıkması önerisinden başka hiçbir zaman ona gölge etmedim. Kendi öz kimliğinin serpilmesi için onun öz ruhunun kirletilmemesine gayret ettim. Alışılmış zamansız öğretilerin onu ezmesine müsaade etmedim.

Oyun, çocuğun en ihtiyaç duyduğu gelişme, deney ve hayat deneyimi yoludur. O süreçte ikili ilişkileri ve yaşamın inceliklerini öğrenir. Ak ile karayı deneyler. Atölyede bambaşka deneylere fırsat bulur.

Sürekli küçücük kağıtlara desenlerini, çocuksu skeçlerini yapardı. Onları pastel ile renkli etüt ederdi. Bir gün A4 boyutlu cam üstüne Karagöz ve Hacivat figürlerini kontür tüp boya ile çalışıp vitray boyası ile renklendirmişti, hem de selülozik boya, tiner ciğerlerine zarar verir diye uyarmama rağmen! Daha çocukluktan Hacivat Karagöz tutkusuydu. Hatırlıyorum Lise 1 dönemleriydi; karikatüre heveslendi. O dönem popüler olan Rock müzik, Heavy Metal tiplerini dedesi, babaannesinin tiplerine deformist ve humorlü bir şekilde adapte etmiş ve renkli çalışmıştı. Hele bir Heavy Metalci Süleyman Demirel karikatürü yapmıştı ki, ağzından çıkan baloncuktan şu sözler dökülüyordu; “Netcen gari, olcek böyle şeylee”. O süreçte ürettiklerini hep bir çantada biriktirmiştim altına tarihlerini not düşerek... Geçenlerde bir yaş günü hediyesi olarak ona geri verdim. Çok mutlu oldu...

Rakik çocuk ruhunu koruyup ona, işlerine önem verdiğinizi hissettirdiğinizde, o mutlaka doğru mecralarda yoluna devam edecektir. Yeter ki yüreğinin sesini dinlesin.

Analitik zekasına da güveniyorum. Kendince bir matematiğinin var olduğunu düşünüyorum. Kırk düşün bir söyle düsturunu da elden bırakmasın. Çok iyi şeyler yapacağına güvenim sonsuz. Sağlık ve afiyetle yürüyeceği yolda sonsuza dek onunla birlikte nefes alacağız.

The shadow that bears within it
the memory of the light
to which the image clings in its descent,
is an adept of truth.
With form and echo,
a pair of Siamese twins,
equally bound to their origins.

One appeared upon a stone mirror,
another multiplied by resounding
against whatever stood before it.
One dissolved in still waters,
the other returned to its source.
And as I bore my body upward with myself,
my eyes remained in bondage
to the depths of a cavern.

Karagöz and Hacivat no longer speak solely from behind the curtain. Aziz Murat Aslan's paintings lift this ancient folk culture from the shadowed stage and place it upon the canvas, bridging everyday experience with higher consciousness. Shadow is not merely a form; it is also an emblem of the quest for truth in Plato's allegory of the cave. Shadows, pointing to what lies beyond the visible, transform under the artist's brush into a tension between the realm of ideas and perceptible reality.

Karagöz, as the voice of common sense independent of formal knowledge, calls the audience to take sides through his unexpected interventions. Hacivat, with his ornate language, emerges as the representative of order, norms, and established knowledge. In Aslan's interpretation, this opposition evolves into a visual dialectic between societal critique and individual imagination.

The multilayered structure of the shadow play finds its pictorial counterpart both as a folkloric inheritance and as a space for philosophical inquiry. The humor and directness of the plays, intertwined with Anatolian mysticism, transform into a form of dream interpretation, a fable-tinged narrative.

Now, in this new universe where shadowed characters are placed upon the canvas, shall we merely observe them, or shall we dare to listen to the debates they engage in and understand the voice that comes from the shadow?

bir hakikat ehlidir,
ışığın kalbini ezbere bilen,
düşerken tutunduğu gölge imgenin

suret ile yankı
bir çift siyam ikizi
asıllarına aynı derecede bağlı

biri taş bir aynada belirdi
biri çarparak çoğaldı
ne çıkarsa karşısına

biri durgun suda dağıldı
diğeri geri döndü kaynağa

Yükseklere taşırken gövdem ben kendimle
gözlerim rehin kaldı bir mağaranın dibinde

Karagöz ile Hacivat artık yalnızca perde arkasından seslenmiyor. Aziz Murat Aslan'ın resimleri, gündelik deneyim ile üst bilinç arasında kurulmuş bu kadim halk kültürünü perdeden alıp tuvale yerleştiriyor. Gölge, yalnızca bir biçim değil; Platon'un mağara alegorisindeki hakikat arayışının da imgesi. Görünenin ardındaki görünmeyeni işaret eden gölgeler, sanatçının fırçasında idealar dünyası ile duyulur gerçeklik arasındaki gerilim hattına dönüşüyor. Karagöz, bilgiden bağımsız bir sağduyunun sesi olarak, beklenmedik çıkışlarıyla seyirciyi taraf olmaya çağırıyor. Hacivat ise süslü diliyle düzenin, normların ve yerleşik bilginin temsilcisi olarak karşısında beliriyor. Aslan'ın yorumunda bu karşıtlık, toplumsal eleştiri ile bireysel hayal gücü arasındaki görsel bir diyalektiğe evriliyor. Gölge oyununun çok katmanlı yapısı, hem folklorik bir miras hem de felsefi bir sorgulama alanı olarak resimsel bir karşılık ediniyor. Oyunların mizahi ve doğrudan tavrı, Anadolu mistisizmiyle birleşerek bir tür rüya yorumuna, masalsı bir anlatıya dönüşüyor.

Şimdi biz, gölge karakterlerin yerleştirildiği bu yeni evrende, onları görmekle mi yetineceğiz, tartışmalarına kulak verip, gölgeden gelen sesi anlamaya cesaret mi edeceğiz?

Karagöz Hacivat İftar
Kağıt üzeri karışık teknik
30 x 42 cm

Karagöz Hacivat İftar
Mixed media on paper
30 x 42 cm

Şifacı
Kağıt üzeri karışık teknik
32 x 41 cm

Healer
Mixed media on paper
32 x 41 cm

A 14TH-Century Rascal Introduced me to a 21st Century Hayali
By Walter L. Meyer

The date was October 21, 2020.

Along with my friend Tina visiting from New York City, we decided to visit Karagozum Iki Gozum (Karagoz My Dear), an exhibition at Istanbul's prestigious Yapi Kredi Culture & Art Center. Although I'd only been living in Istanbul for a year-and-a-half, I had a decades-long fascination with Turkish history and culture. So let's say I was familiar with Turkey's Karagoz-Hacivat shadow puppet theater. (The key word here is "familiar.")

I had a lot to learn about this UNESCO Intangible Cultural Heritage, including that "shadow theater" is actually a misnomer since the colorful figures are visible through the translucent white screen that separates the figures of the play's characters from the audience, and perhaps one might say, also separates two planes of reality.

Curated by contemporary Karagoz master Cengiz Ozek, the exhibition traced the history and global distribution of Karagoz theater, building on the Center's impressive collection of figures created in the 1930s by Turkish Karagoz grandmaster Ragıp Tuğtekin (1891-1982) to ultimately display 350 pieces made by artists from around the world. One of the wall texts in the last gallery mentioned that there are nearly 100 active Karagoz artists living in Turkey.

One of the artists listed was Aziz Murat Aslan. It also mentioned that he lived in Istanbul. It didn't take me long to track Aziz down on Instagram and DM him. And it didn't take Aziz long to respond to me.

A week later, I found myself in Aziz's (then) home-atelier in Kiziltoprak. From his collection of art objects and books, I immediately recognized that here was someone passionately knowledgeable about "shadow" puppets (including those from Java!). As I bombarded him with questions, I suppose he, in turn, recognized me as someone passionate about both art, and learning more about Karagoz. (Here I should mention how grateful I am that Aziz speaks such wonderful English. Five years ago, my Turkish was nearly non-existent. Even today, regrettably, while my Turkish has improved, it's certainly not up to the level required for the discussions Aziz have had and will continue to have in the future.)

This meeting launched a series of artistic collaborations centered around Karagoz.

The first was Karagoz (As Art), a group exhibition Aziz guest-curated on www.artwithoutboundaries.art, an online gallery/cultural website I started during the Covid-19 pandemic. Celebrating the people and creatures of Karagoz's universe as objets d'art rather than just characters in a play, the exhibition focused on artwork in a variety of mediums in addition to traditional calf leather, including paper, canvas, and copper plate. Aziz was also one of four artists whose works appeared in Karagoz (As Art).

The background of the page is a dense, light-colored collage of various Karagoz and Hacivat puppets. These are traditional shadow puppets from Turkey, often depicted in various poses and costumes. The collage is layered and somewhat faded, creating a textured, artistic backdrop for the text.

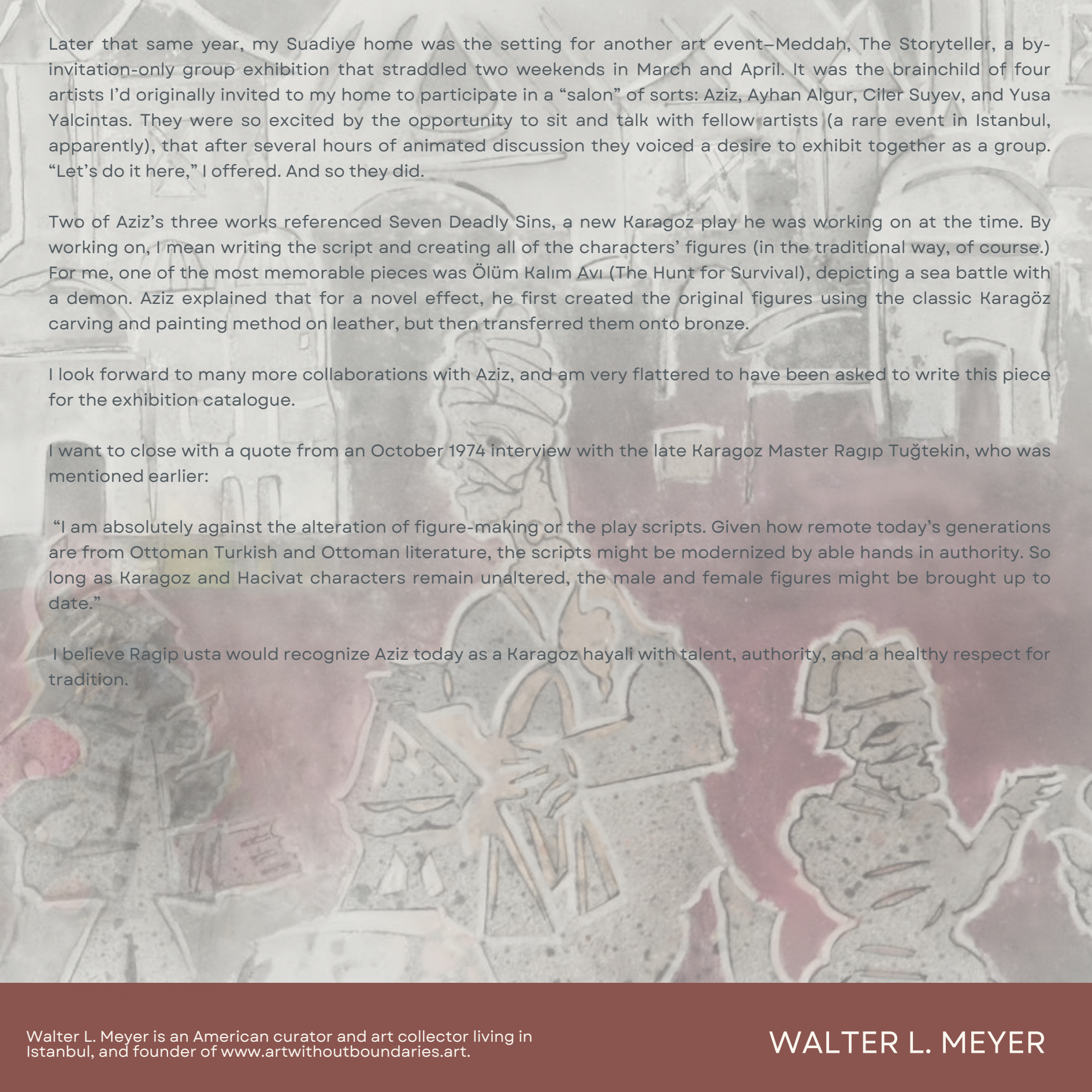
I learned so much about both Karagoz and the Ottoman world in which he ostensibly lived from Aziz's pieces in this exhibition. For instance, Karagoz was apparently a man of many occupations, some of which he assumed to please his wife: boatman, greengrocer, and even scribe (despite his uneducated Turkish). Djinns and witches also could change his identity with evil magic. Karagoz became a donkey; Hacivat a goat. (Did anyone undo these curses, I wondered?) Neighborhood characters like the Hoodlum and Liver Seller were represented, as well as the empire's many ethnicities (not always flatteringly). Even such taboos as sex—in the body of the hermaphrodite—found its way into the 18th- and 19th-century Karagoz canon, albeit in more private venues than the coffeehouse.

But one characteristic defined all of Aziz's two-dimensional representations: authenticity, with many of the costumes of his painted figures painstakingly researched and copied from the gold standard of Karagoz art previously mentioned: Ragıp Tuğtekin. I rush to mention, though, that Aziz credits Metin Ozlen, a UNESCO Living Treasure, as his first teacher.

The other Karagoz (As Art) artists were Memis Aslan, Aziz's father and an acclaimed painter trained in the ateliers of such legendary Turkish artists as Bedri Rahmi Eyuboglu and Devrim Erbil; Dr. Murat Hutten, who played an important role in influencing Aziz's Karagoz art, and possesses one of the largest and most diverse private Karagoz figure collections in the world; Cengiz Ozek, who has brought Karagoz to a global audience with his contemporary themed plays, and with whom Aziz frequently collaborated in the International Istanbul Puppet Festival; and Serkan Ozturk, whose far-ranging artistic life includes playwriting, TV acting, and painting.

For our next collaboration, what could be more natural than my hosting a live Karagoz performance in my Suadiye home? Aziz chose a contemporary interpretation of Cambazlar (The Acrobats), a classic Karagoz play, for this very special event. As Aziz explained to me, "Juggling and buffoonery are the ancestors of today's performing arts. The juggler was usually assisted by one or two jesters whose shenanigans served to distract the audience from the juggler's tricks. Over time the jesters' vulgarity took priority in the collective memory, and so the jugglers themselves are remembered as buffoons." Perfect characters for a Karagoz play, I thought.

The response to my private invitations was so overwhelming that we had to schedule two performances for the evening of the 25th of February, 2023. What a thrill it was to watch Aziz and his assistant Baris Bas set up the "dream curtain" in my salon! In true Aziz style, Cambazlar reflected time-honored traditions such as hand-crafted leather figures that he created, and music. A very lively audience discussion (in both Turkish and English) followed both performances.

Later that same year, my Suadiye home was the setting for another art event—Meddah, The Storyteller, a by-invitation-only group exhibition that straddled two weekends in March and April. It was the brainchild of four artists I'd originally invited to my home to participate in a “salon” of sorts: Aziz, Ayhan Algur, Ciler Suyev, and Yusa Yalcintas. They were so excited by the opportunity to sit and talk with fellow artists (a rare event in Istanbul, apparently), that after several hours of animated discussion they voiced a desire to exhibit together as a group. “Let’s do it here,” I offered. And so they did.

Two of Aziz’s three works referenced Seven Deadly Sins, a new Karagoz play he was working on at the time. By working on, I mean writing the script and creating all of the characters’ figures (in the traditional way, of course.) For me, one of the most memorable pieces was Ölüm Kalım Açı (The Hunt for Survival), depicting a sea battle with a demon. Aziz explained that for a novel effect, he first created the original figures using the classic Karagöz carving and painting method on leather, but then transferred them onto bronze.

I look forward to many more collaborations with Aziz, and am very flattered to have been asked to write this piece for the exhibition catalogue.

I want to close with a quote from an October 1974 interview with the late Karagoz Master Ragıp Tuğtekin, who was mentioned earlier:

“I am absolutely against the alteration of figure-making or the play scripts. Given how remote today’s generations are from Ottoman Turkish and Ottoman literature, the scripts might be modernized by able hands in authority. So long as Karagoz and Hacivat characters remain unaltered, the male and female figures might be brought up to date.”

I believe Ragıp usta would recognize Aziz today as a Karagoz hayali with talent, authority, and a healthy respect for tradition.

Quasimodo
Kağıt üzeri karışık teknik
30 x 42 cm

Quasimodo
Mixed media on paper
30 x 42 cm

14. Yüzyılın Yaramazı Bana 21. Yüzyıl Hayalîsini Tanıttı Walter L. Meyer

Tarih 21 Ekim 2020'ydi.

New York'tan gelen arkadaşım Tina ile İstanbul'un prestijli Yapı Kredi Kültür ve Sanat Merkezi'nde açılan Karagözüm İki Gözüm sergisini ziyaret etmeye karar verdik.

İstanbul'da yalnızca bir buçuk yıldır yaşıyor olmama rağmen, Türk tarihi ve kültürüne olan ilgim onlarca yıl öncesine dayanıyordu. Dolayısıyla Türkiye'nin Karagöz-Hacivat gölge oyunu geleneğiyle kısmen tanışık sayılırdım. (Buradaki anahtar kelime "tanışık"tır.)

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirası olarak kabul edilen bu geleneğe dair öğrenecek çok şeyim vardı; örneğin, "gölge tiyatrosu" ifadesinin aslında biraz yanlış bir adlandırma olduğu, çünkü oyun karakterlerini seyirciye ayıran yarı saydam beyaz perde aracılığıyla figürlerin görülebildiği, belki de iki farklı gerçeklik düzlemini birbirinden ayırdığı anlaşılmalıydı.

Sergi, çağdaş Karagöz ustası Cengiz Özek tarafından küratörlüğü yapılan bir düzenlemeydi. Karagöz tiyatrosunun tarihini ve dünya çapındaki yayılımını, 1930'larda büyük Türk Karagöz ustası Ragıp Tuğtekin (1891-1982) tarafından yaratılmış figürleri merkeze alarak ve sonunda dünyanın dört bir yanından gelen sanatçılar tarafından üretilmiş 350 eseri sergileyerek aktarıyordu. Son galerideki bir duvar yazısında, Türkiye'de yaklaşık 100 aktif Karagöz sanatçısı olduğu belirtiliyordu.

Sanatçılar arasında Aziz Murat Aslan da listelenmişti. Hızla Aziz'i Instagram üzerinden bulup mesaj ilettim ve çok kısa sürede yanıt aldım.

Bir hafta sonra, kendimi Aziz'in (o zamanki) Kızıltoprak'taki ev atölyesinde buldum. Sanat objeleri ve kitap koleksiyonuna baktığımda, burasının gölge oyunları konusunda derin bir bilgi ve tutkuyla dolu olduğunu hemen fark ettim. Onu sorularımla boğarken, Aziz de beni hem sanat hem de Karagöz'ü daha fazla öğrenmeye hevesli biri olarak değerlendirdi. (Burada belirtmeliyim ki, Aziz'in İngilizcesi olağanüstü; beş yıl önce Türkçem neredeyse yoktu. Bugün Türkçem gelişmiş olsa da, Aziz ile yapılan tartışmaların düzeyine ulaşabilmiş değilim.)

Bu karşılaşma, Karagöz merkezli bir dizi sanatsal iş birliğini başlattı.

İlk iş birliği, çevrim içi galeri www.artwithoutboundaries.art üzerinden Aziz'in konuk küratörlüğünü yaptığı Karagöz (Sanat Olarak) sergisiydi. Karagöz'ün evrenindeki insanlar ve varlıklar, yalnızca oyun karakterleri olarak değil, birer sanat objesi olarak ele alındı. Sergi, geleneksel dana derisi dışında, kağıt, tuval ve bakır levha gibi çeşitli malzemelerle yapılmış eserleri de kapsıyordu. Aziz, sergideki dört sanatçıdan biriydi.

Bu sergide Aziz'in eserlerinden Karagöz ve Osmanlı dünyasına dair çok şey öğrendim. Örneğin, Karagöz, bir kısmını eşini memnun etmek için üstlendiği çok sayıda meslek icra eden biriydi: kayıkçı, manav ve hatta kâtip (okuma yazması olmamasına rağmen). Cinler ve cadılar da büyüyle onun kimliğini değiştirebiliyordu: Karagöz eşek, Hacıvat keçi oluyordu. (Bu lanetleri kim çözdü, merak ettim.) Mahalle karakterleri, Matiz ve Ciğerci gibi figürler ve imparatorluğun çeşitli etnik grupları temsil edilmişti. Hatta tabular, örneğin hermafroditin bedeninde cinsellik, 18. ve 19. yüzyıl Karagöz metinlerinde, kahvehane dışı özel mekanlarda yer bulmuştu.

Aziz'in iki boyutlu temsillerinin tümünü tanımlayan bir özellik vardı: otantiklik. Boyadığı figürlerin kostümleri, Ragıp Tuğtekin'in gibi pek çok kadim hayalinin eserlerinden titizlikle araştırılarak çalışılmıştı. Aziz, ilk ustası olarak UNESCO Yaşayan İnsan Hazinesi Metin Özlen'i anmaktadır.

Karagöz (Sanat Olarak) sergisindeki diğer sanatçılar arasında, Aziz'in babası, Bedri Rahmi Eyüboğlu ve Devrim Erbil gibi efsanevi Türk sanatçılarının atölyelerinde eğitim almış ve tanınmış ressam Memiş Aslan; Aziz'e Karagöz tasvir yapımı konusunda desteği olan ve kapsamlı Karagöz figür koleksiyonuna sahip Dr. Murat Hutten; Uluslararası İstanbul Kukla Festivali'ndeki iş birlikleri ve çağdaş temalı oyunlarla Karagöz'ü küresel izleyiciye taşıyan usta Cengiz Özek; ve oyun yazarlığı, televizyon oyunculuğu ve resim sanatını kapsayan çalışmaları ile Serkan Öztürk yer alıyordu.

Sonraki iş birliğimiz için doğal bir adım, benim Suadiye'deki evimde canlı Karagöz performansı düzenlemektir. Aziz, bu özel etkinlik için klasik Karagöz oyunu Cambazlar'ın çağdaş bir yorumunu seçti. Aziz'in açıklamasıyla, "Hokkabazlık ve soytarılık günümüz performans sanatlarının atalarıdır. Hokkabaz genellikle bir veya iki soytarı ile desteklenirdi; soytarının maskaralıkları seyirciyi hokkabazın numaralarından uzaklaştırırdı. Zamanla soytarılardan küstahlığı kolektif hafızada öncelik kazandı ve hokkabazlar soytarı olarak anılmaya başlandı." Karagöz oyunu için mükemmel karakterlerdi.

25 Şubat 2023'teki özel davetlere gelen yoğun ilgi nedeniyle, aynı akşam iki gösterim planlamak zorunda kaldık. Aziz ve yardımcısı Barış Baş'ın "hayal perdesini" salonumda kurmasını izlemek büyük bir heyecandı. Cambazlar, Aziz tarzında, el yapımı deri figürler ve müzikle geleneksel öğeleri yansıtıyordu. Her iki gösterinin ardından izleyicilerle Türkçe ve İngilizce hararetli bir sohbet gerçekleşti.

Aynı yıl içinde, Suadiye'deki evim başka bir sanat etkinliğine ev sahipliği yaptı: Meddah, The Storyteller, Mart-Nisan aylarında iki hafta sonu süren, yalnızca davetlilerin katıldığı bir grup sergisiydi. Bu sergi, başlangıçta evime davet ettiğim dört sanatçı (Aziz, Ayhan Algur, Çiler Suyev ve Yuşa Yalçıntaş) tarafından fikir olarak ortaya atılmıştı. Sanatçılar, birlikte tartışma fırsatı buldukları için çok heyecanlandılar ve grup sergisi yapma arzularını dile getirdiler. "Burada yapalım" diye önerdim ve hayata geçirdik.

Aziz'in üç eserinden ikisi, üzerinde çalıştığı yeni Karagöz oyunu Yedi Ölümcül Günah ile ilgiliydi. "Üzerinde çalışmak"tan kastım, oyun metnini yazmak ve tüm karakterlerin tasvirlerini (elbette geleneksel yöntemle) oluşturmaktır. Bunlardan en unutulmazı, bir deniz savaşı ve iblisi tasvir eden Ölüm Kalım Avı idi. Aziz, orijinal figürleri deri üzerinde klasik Karagöz oyma ve boyama yöntemiyle oluşturduktan sonra, bronz aktardığını anlattı.

Aziz’le daha nice işbirlikleri yapmayı dört gözle bekliyorum ve sergi kataloğu için bu yazıyı yazmamın istenmesinden büyük onur duyuyorum.

Daha önce adı geçen merhum Karagöz ustası Ragıp Tuğtekin’le Ekim 1974’te yapılmış bir röportajdan bir alıntıyla bitirmek istiyorum:

Tasvir yapımının ya da oyun metnlerinin değiştirilmesine kesinlikle karşıyım. Bugünün kuşaklarının Osmanlı Türkçesine ve Osmanlı edebiyatına ne kadar uzak olduğunu göz önünde bulundurarak, metinler yetkili ve ehil eller tarafından modernleştirilebilir. Karagöz ve Hacivat karakterleri değişmeden kaldığı sürece, erkek ve kadın tasvirler çağa uydurulabilir.”

Ragıp Usta’nın, bugün Aziz’i yetenekli, otorite sahibi ve geleneğe sağlıklı bir saygı besleyen bir Karagöz hayalîsi olarak tanıyacağına inanıyorum.

Aşık Veysel
Kağıt üzeri karışık teknik
41 x 59 cm

The Duel of the Minstrels
Mixed media on paper
41 x 59 cm

We, the people of theatre, have for thousands of years opened our curtains to share our dreams with the audience. Yet the true Hayal curtain is that enchanted realm where the shadow masters set the stage, light the lamp, and let the figures be cast. Along this path, with passionate discipline and devoted labor, Aziz Murat Aslan leaves us not only books that narrate the academic identity and history of this extraordinary art, but also works of art that embody it. Moreover, he does not confine himself to historical narration alone; he reveals how these Karagöz plays laid their finger upon the sociological wounds of their own time. And as we read, we recognize that even today the same characters, the same passions, and the same human frailties persist. We are in great need of books that render “dreams” so vividly “real” and of works of art that record the memory of time – not only for ourselves, but also for our children and grandchildren. Health to your mind, your knowledge, and your labor, dear Aziz Murat Aslan.

HAKAN ALTINER

Biz, tiyatrocular, binlerce yıldır, perdemizi açar, hayallerimizi anlatırız seyircilerimize. Ama asıl hayal perdesi, gölge ustalarının kurduğu, ışığını yaktığı, suretleri yansıttığı, o büyülü alemdir. Bu yolda, tutkulu ve disiplinli bir uğraş veren Aziz Murat Aslan, çok ciddi bir çalışmayla, bu fevkalade sanatın, akademik kimliğini ve tarihini anlatan kitaplar ve sanat eserleri de bırakıyor bize. Üstelik sadece tarihsel bir anlatımla yetinmiyor; bu Karagöz oyunlarının günün hangi sosyolojik yaralarına parmak basışını da sergiliyor. Ve okudukça bakıyoruz ki, günümüzde de hala aynı kişiler, aynı ihtiraslar, aynı insani zaaflar geçerli. "Hayalleri" bu kadar "gerçek kılan" kitaplara ve zamanın hafızasını kaydeden sanat eserlerine çok ihtiyacımız var, sadece bizim değil; çocuklarımızın da, torunlarımızın da... Aklına, bilgine, emeğine sağlık sevgili Aziz Murat Aslan.

HAKAN ALTINER

Kral Lear
Kağıt üzerine karışık teknik
20 x 30 cm

King Lear
Mixed Media on Paper
20 x 30 cm

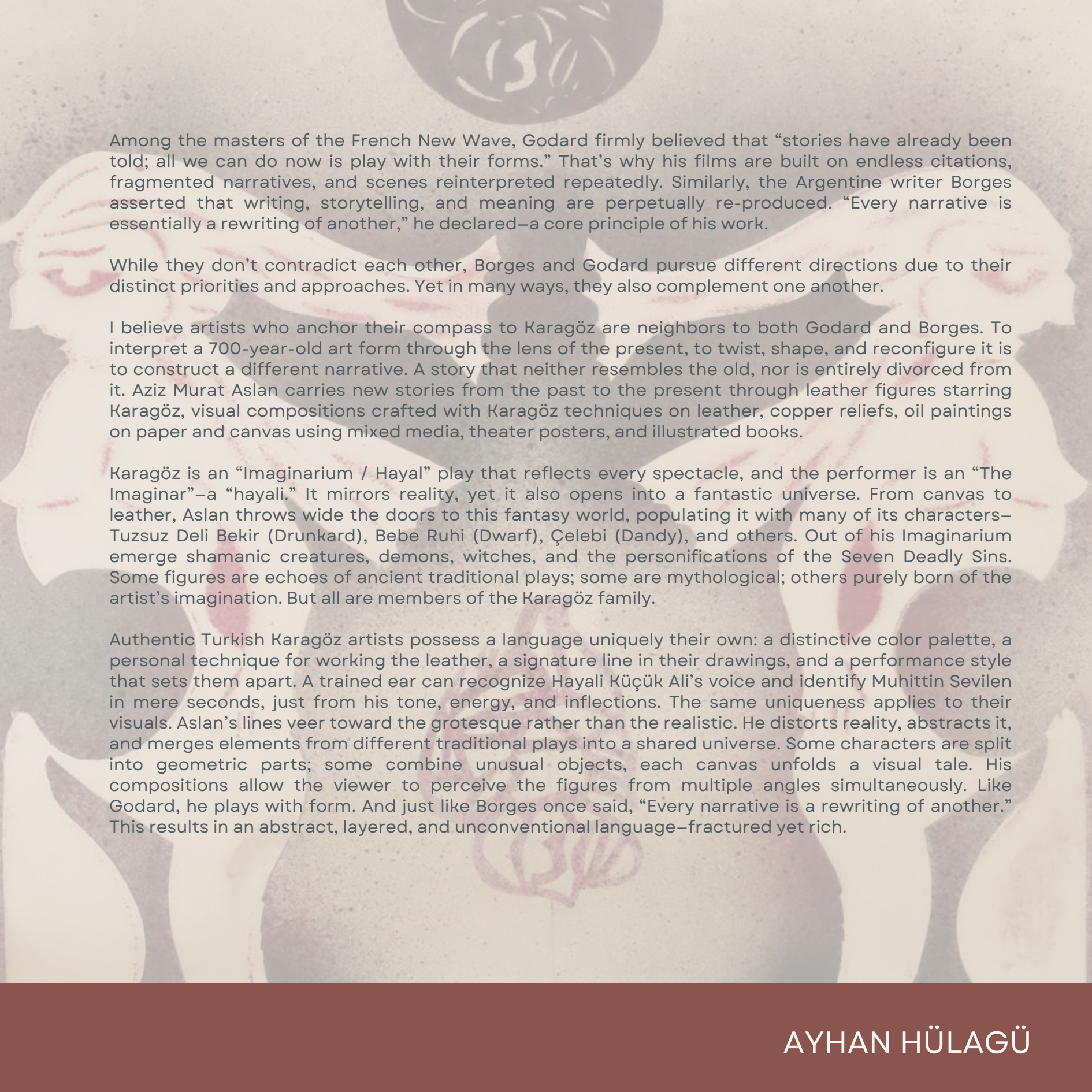
Toy
Tuval üzeri karışık teknik
100 x 100 cm

Traditional Feast
Tuval üzeri karışık teknik
100 x 100 cm

Eli Belinde
Kağıt üzeri karışık teknik
21 x 30 cm

Hands-on-Hips / Mother Goddess
Mixed media on paper
21 x 30 cm

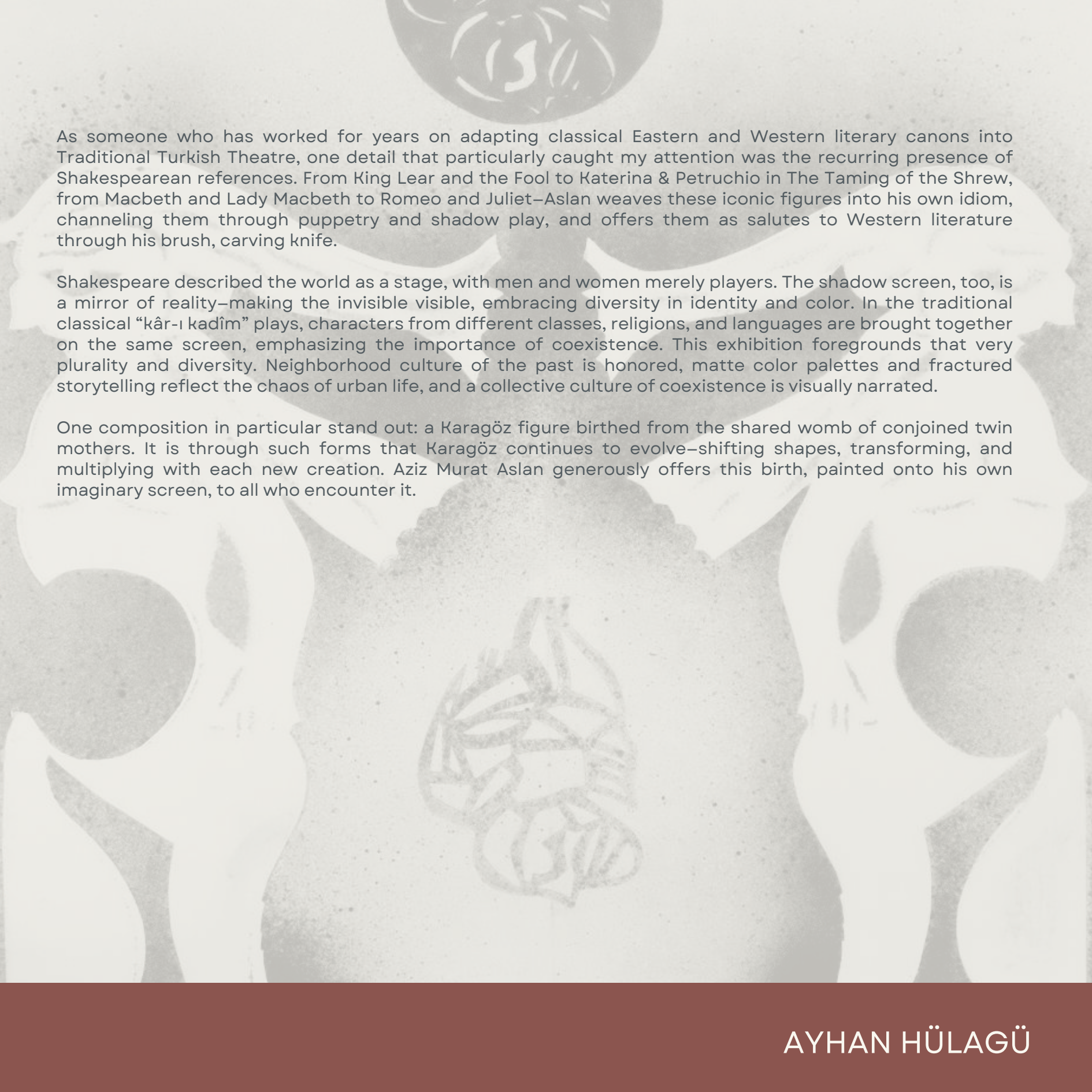
Among the masters of the French New Wave, Godard firmly believed that “stories have already been told; all we can do now is play with their forms.” That’s why his films are built on endless citations, fragmented narratives, and scenes reinterpreted repeatedly. Similarly, the Argentine writer Borges asserted that writing, storytelling, and meaning are perpetually re-produced. “Every narrative is essentially a rewriting of another,” he declared—a core principle of his work.

While they don’t contradict each other, Borges and Godard pursue different directions due to their distinct priorities and approaches. Yet in many ways, they also complement one another.

I believe artists who anchor their compass to Karagöz are neighbors to both Godard and Borges. To interpret a 700-year-old art form through the lens of the present, to twist, shape, and reconfigure it is to construct a different narrative. A story that neither resembles the old, nor is entirely divorced from it. Aziz Murat Aslan carries new stories from the past to the present through leather figures starring Karagöz, visual compositions crafted with Karagöz techniques on leather, copper reliefs, oil paintings on paper and canvas using mixed media, theater posters, and illustrated books.

Karagöz is an “Imaginarium / Hayal” play that reflects every spectacle, and the performer is an “The Imaginar”—a “hayali.” It mirrors reality, yet it also opens into a fantastic universe. From canvas to leather, Aslan throws wide the doors to this fantasy world, populating it with many of its characters—Tuzsuz Deli Bekir (Drunkard), Bebe Ruhi (Dwarf), Çelebi (Dandy), and others. Out of his Imaginarium emerge shamanic creatures, demons, witches, and the personifications of the Seven Deadly Sins. Some figures are echoes of ancient traditional plays; some are mythological; others purely born of the artist’s imagination. But all are members of the Karagöz family.

Authentic Turkish Karagöz artists possess a language uniquely their own: a distinctive color palette, a personal technique for working the leather, a signature line in their drawings, and a performance style that sets them apart. A trained ear can recognize Hayali Küçük Ali’s voice and identify Muhittin Sevilen in mere seconds, just from his tone, energy, and inflections. The same uniqueness applies to their visuals. Aslan’s lines veer toward the grotesque rather than the realistic. He distorts reality, abstracts it, and merges elements from different traditional plays into a shared universe. Some characters are split into geometric parts; some combine unusual objects, each canvas unfolds a visual tale. His compositions allow the viewer to perceive the figures from multiple angles simultaneously. Like Godard, he plays with form. And just like Borges once said, “Every narrative is a rewriting of another.” This results in an abstract, layered, and unconventional language—fractured yet rich.

As someone who has worked for years on adapting classical Eastern and Western literary canons into Traditional Turkish Theatre, one detail that particularly caught my attention was the recurring presence of Shakespearean references. From King Lear and the Fool to Katerina & Petruchio in The Taming of the Shrew, from Macbeth and Lady Macbeth to Romeo and Juliet—Aslan weaves these iconic figures into his own idiom, channeling them through puppetry and shadow play, and offers them as salutes to Western literature through his brush, carving knife.

Shakespeare described the world as a stage, with men and women merely players. The shadow screen, too, is a mirror of reality—making the invisible visible, embracing diversity in identity and color. In the traditional classical “kâr-ı kadîm” plays, characters from different classes, religions, and languages are brought together on the same screen, emphasizing the importance of coexistence. This exhibition foregrounds that very plurality and diversity. Neighborhood culture of the past is honored, matte color palettes and fractured storytelling reflect the chaos of urban life, and a collective culture of coexistence is visually narrated.

One composition in particular stand out: a Karagöz figure birthed from the shared womb of conjoined twin mothers. It is through such forms that Karagöz continues to evolve—shifting shapes, transforming, and multiplying with each new creation. Aziz Murat Aslan generously offers this birth, painted onto his own imaginary screen, to all who encounter it.

Fransız Yeni Dalgasının ustalarından Godard, “hikâyeler artık anlatıldı, biz sadece onların biçimleriyle oynayabiliriz” düşüncesini savunurdu. Onun için filmlerinde sürekli alıntılar, parçalanmış anlatılar ve tekrar tekrar yorumlanan sahneler kullanırdı. Arjantinli yazar Borges de yazının, hikâyelerin ve anlamın sonsuz bir şekilde yeniden üretildiğini dile getirirdi. “Her anlatı aslında bir başka anlatının yeniden yazımıdır” fikri onun çalışmalarının temeliydi. İkisi birbiriyle çatışmasa da farklı öncelikleri ve yaklaşımlarından dolayı ayrı yönlere giderler; bazı yönlerden ise birbirlerini tamamlarlardı.

Pergelinin ucunu Karagöz’e koyan sanatçıların da Godard’a ve Borges’e komşu olduğunu düşünürüm. 700 yaşındaki bir sanatı bu çağın gözünden yorumlayarak, sanatı eğip büküp yeniden kurgulayarak, farklı bir anlatı kurduğuna inanırım. Önceki anlatılana ‘benzemeyen’ ve ondan da ‘farklı’ olmayan bir hikâye... Aziz Murat Aslan, Karagöz’ün başrolde olduğu deri tasvirler, deri üzerine Karagöz tekniği ile resimsel kompozisyonlar, bakır rölyefler, kâğıt ve tuval üzerine karışık teknik yağlı boya işler, tiyatro afişleri, illüstrasyon kitaplarıyla dünden bugüne yeni hikayeler taşıyor.

Karagöz her temaşayı yansıtan bir ‘hayal’ oyunu, icracı da bir ‘hayali’dir. Gerçeği yansıttığı gibi, fantastik bir evrene de yer verir. Aslan tuvalden deriye hayal oyununun birçok karakterini (Tuzsuz Deli Bekir, Bebe Ruhi, Çelebi vb.) ve fantastik dünyanın kapılarını sonuna kadar aralıyor. Hayalinin hayalinden Şamanizm’in gerçek üstü yaratıkları, cazular, demonlar, 7 ölümcül günahın karakterleri gibi birçok figür çıkıyor. Kimi kâr-ı kadim oyunların iz düşümü, kimi mitolojik figürler, kimi ise sanatçının hayal ürünü... Hepsinin ortak noktası Karagöz ailesinin ferdi olmaları.

Özgün Türk Gölge tiyatrosu sanatçılarının kendilerine ait bir dili vardır. Seçtikleri renk paleti, tasvirleri üretirken deriye işleme tekniği, çizgisi, icrasındaki özgünlüğü onları diğerlerinden farklılaştırır. Mesela Hayali Küçük Ali’nin sesini 10 saniye dinleyen eğitilmiş bir kulak, vurgu tonlama, enerjisinden hemen tanır Muhittin Sevilen’i... Bu, elbette çizimler, tasvirler için de geçerli. Aslan’ın çizgileri gerçeklikten ziyade olabildiğince grotesk. Gerçeği kırarak, soyutlayarak, perdedeki farklı oyunlara ait karakterleri, kesitleri aynı evrende kesiştirerek bir üretim yapıyor. Bazı karakterleri farklı geometrik şekillere bölüyor, farklı objeleri bir araya getirip tuvalde bir hikâye sunuyor. Hayal perdesindeki figürlerin aynı anda birden fazla açıdan görülmesine imkân tanıyor. Godard’ın yaptığı gibi hikayelerin biçimleriyle oynuyor ve Borges’in başlangıçta not ettiğim cümlesini yeniden hatırlatıyor: “Her anlatı aslında bir başka anlatının yeniden yazımıdır.” Soyut, iç içe ve klasikten uzak, parçalı bir dil...

Doğu batı klasiklerinin Geleneksel Türk Tiyatrosu'na aktarılmış temsilleri üzerine yıllardır çalışan bir hayali olarak dikkatimi çeken bir diğer detay Shakespeare referansları oldu. Kral Lear ve Soyтары, Huysuz Kız oyunundaki Katerina & Petruchio, Macbeth, Lady Macbeth, Romeo ve Juliet'e göndermeler yapıyor. Onları kendi üslubuyla Kukla ve Karagöz tekniğine göndermeli bir estetiğe uyarlarken Batı edebiyatına tuvalden selam veriyor.

Shakespeare dünyayı bir oyun sahnesine benzetir, kadın ve erkeği oyuncu olarak tanımlar. Hayal perdesi de benzer şekilde gerçeğin aynasıdır. Grnmeyeni görünür kılar, farklı renklere, kimliklere yer verir. Kr-ı kadim oyunlarda köylüsünden şehirlisine, farklı dil, dinlerden karakterler perdeye taşınır ve hep birlikte yaşamanın önemine dikkat çekilir. Sergideki çalışmalarda da bu farklılıkların, çok sesliliğin ön plana çıktığını söyleyebilirim. Dnn mahalle kültürüne yer veriliyor, farklı mat renk tercihleri, parçalı anlatım, mahalledeki kaosu yansıtıyor, birlikte yaşam kültürü resmediliyor.

Sergide siyam ikizi formundaki annenin ortak rahminden dünyaya gelen bir karagöz kompozisyonu dikkat çekiyor. Karagöz farklı sanat formlarını da etkileyerek, biçim değiştirerek, yeniden üretilip doğarak çoğalmaya devam ediyor. Aziz Murat Aslan kendi hayal perdesine resmettiği bu doğumu bonkr bir şekilde sanatseverlere sunuyor.

Saligia
Mixed media on hardboard
43 x 55 cm

Saligia
Duralit üzerine karışık teknik
43 x 55cm

Rüstem ve Devin Dövüşü
Tuval üzerine karışık teknik
70 x 70 cm

The Combat of Rustam and the Demon
Mixed media on canvas
70 x 70 cm

In the Footsteps of Karagöz, in Pursuit of Innovation

When I first encountered Karagöz in my youth, I must admit I looked down on it. I thought it was outdated, museum-bound art. If it were otherwise, wouldn't it be taught in our conservatories? Wouldn't there be numerous masters of Karagöz and Ortaoyunu (Traditional Turkish Improvised Theatre) today?

I was painting, I was acting... and alongside these disciplines I discovered Traditional Turkish Theatre and Karagöz. First, "Kavuklu" character on stage struck me deeply; then, on the shadow screen, it was Karagöz who pulled me in. Yet what captivated me most was the way Karagöz allowed me to express myself—how I could weave all my artistic practices together within this art form. The figures on the Karagöz screen were like characters born from a painter's brush on canvas, but they moved, they spoke. Painting, cinema, script, music, rhythm... all together in one. Over time, I followed the traces of the masters who had delved into this vast sea. I met, in person or through their works, many valuable names, some alive, some long gone. If I could not find them, I studied their creations with admiration. Yet within the Karagöz community there were not many with whom you could exchange ideas in both artistic and academic terms, nor many with whom you could discover new horizons. And so dear Aziz Murat Aslan became one of the rare artists in whom I found what I was seeking. I benefitted greatly from his profound knowledge of the ancient Karagöz tradition. Through our work we nourished one another, shared our discoveries, and exchanged the creations fresh from our workshops.

Karagöz holds a depth that allows us to rediscover the legacies of the past while opening new horizons from within that tradition. This, I believe, was our common ground: to grow inside the traditional, then break its shell to find one's own voice, one's own style... the passion to seek out the new, the untried.

For me, an artist is one who chases innovation—who seeks new languages, new presentations, new ways of telling and being understood. One who researches, discovers, who savors and sustains what is found, but then grows restless and turns toward new dreams. Indeed, restlessness is the key to an artist's self-renewal. The artist takes risks; cannot linger too long in safe harbors. What followers applaud, the artist may destroy with their own hand—for the monotony of the same language, repeated for years, become unbreathable. This attitude often drives the artist into throes of creative anguish. But it is precisely this anguish that becomes the yeast of new works.

In short, Karagöz gives a person a particular way of seeing. And this way of seeing you wish to apply not only to leather, but also to canvas, to wood, to fabric, to copper—indeed, to any surface that comes into your hands. Aziz Murat's effort to transform this vision into new works is praiseworthy. The pieces in this exhibition are but a preview of many magnificent creations yet to come.

I am deeply grateful to dear Aziz Murat for sharing with us the fruits of his artistic journey... To many more to follow...

Karagöz'ün izinde, yeniliğin peşinde

Karagöz'le ilk tanıştığım gençlik yıllarımda, onu açıkçası küçümsediğimi hatırlıyorum. Geçmişte kalmış, müzelik bir sanat olduğunu düşünüyordum. Öyle olmasa, konservatuvarlarımızda öğretilmez miydi? Nice Karagöz, Ortaoyunu sanatçımız olmaz mıydı? Resim yapıyordum, oyunculuk yapıyordum... Bu sanat dallarının yanında, Geleneksel Türk Tiyatrosu ve Karagöz'le tanıştım. Önce sahnede Kavuklu beni derinden etkiledi, ardından perdede Karagöz... Fakat Karagöz'de kendimi ifade edebilmem, tüm sanatsal çalışmalarımı bu sanatla harmanlayabilmem beni ayrıca kendine çekti. Karagöz perdesindeki tasvirler, bir ressamın fırçasından çıkmış tuvaldeki figürler gibiydi; ama aynı zamanda hareket ediyor, konuşuyorlardı. Resim, sinema, senaryo, müzik, ritim... Hepsi bir aradaydı.

Zamanla bu deryayı keşfetmiş ustaların izini sürdüm. Yaşayan ya da yaşamayan birçok değerli isimle tanıştım, gölgelerinde bulundum, feyz aldım. Onları bulamazsam, eserlerini hayranlıkla inceledim. Fakat Karagöz camiasında hem sanatsal hem de akademik anlamda bilgi alışverişinde bulunabileceğiniz, yeniliklerini keşfedebileceğiniz pek fazla kişi yoktu. İşte sevgili Aziz Murat Aslan, bu anlamda aradığımı bulduğum sanatçılardan biri oldu. Onun kadim Karagöz geleneğindeki engin bilgisinden çok faydalandım. Yaptığımız işlerle birbirimizi besledik, keşfettiklerimizi birbirimize açtık. Onun kadim Karagöz geleneğindeki engin bilgisinden çok faydalandım. Yaptığımız işlerle birbirimizi besledik, keşfettiklerimizi birbirimize açtık. Atölyelerimizden çıkan işleri sıcaklığına paylaştık. Karagöz, geçmişin birikimlerini keşfetmeye ve bu gelenekten yola çıkarak yeni ufuklar açmaya imkân tanıyan bir derinliğe sahip. Bunu ikimiz de biliyorduk. Sanırım ortak yanımız da buydu: Gelenekselin içinde gelişmek, sonra o kabuğu kırıp kendi dilini, kendi üslubunu bulma gayreti... Yeniye, denenmemişi bulma aşkı...

Bence sanatçı, yenilik peşinde koşandır; yeni dillerin, yeni sunumların, yeni anlatma ve anlaşılma biçimlerinin izini sürendir... Araştıran, bulan; bulduğunun tadını çıkaran, yaşatan; sonra da ondan sıkılıp yeni hayallere açıldır... Evet, sıkılmak sanatçının kendini geliştirmesinin anahtarıdır. Risk alır; güvenli limanlarda uzun süre barınamaz. Takipçilerinin alkışladığını bizzat kendisi yıkar; çünkü yıllarca aynı dilin tekdüzeliğinde nefes alamaz. Bu tavır, onu çoğu zaman üretim sancısına sürükler. Ama işte o sancı, yeni eserlerin mayasıdır.

Kısaca, Karagöz insana bir görme biçimi kazandırır. Bu biçimi yalnızca deride değil; tuvalde, tahtada, kumaşta, bakır levhada... kısacası elinize geçen her yüzeyde uygulamak istersiniz. Aziz Murat'ın da bu görme biçimini yeni eserlere dönüştürme çabası takdire şayan. Bu sergideki eserler, ardı sıra gelecek nice muhteşem işin ön izlemesini sunuyor. Bu sanat yolculuğunda bulduklarını bizimle paylaştığı için sevgili Aziz Murat'a sonsuz teşekkürler... Nicelerine...

Gecenin Işıkları

Kağıt üzerine karışık teknik

31 x 42 cm

Nocturnal Lights

Mixed media on paper

31 x 42 cm

Boğaz'ın Serin Suları
Kağıt üzerine karışık teknik
42 x 59 cm

The cool, silken waters of the Bosphorus
Mixed media on paper
42 x 59 cm

Documenting puppetry, and specifically in my field of work, traditional puppetry, is a portal that isn't always open, nor always clearly visible. It's an entrance that, like all entrances, must be crossed and taken with determination and awareness, because once you cross it, you're captivated by a world traversed by countless intertwined paths, long, slow, full of details and elements waiting to be discovered and explored. Without a true ending. Nothing can be overlooked or underestimated. Nothing allows you to leave anything behind. Listening to the life of a puppeteer, slowly, sentence after sentence, anecdote after anecdote, hour after hour of being there listening, you realize that it's not just their life story that's being told, but one of the last pieces of a thousand-year-old tradition inherent in humankind and passed down from individual to individual. Some follow a master, some work alone, some at a very young age, and some starting at an advanced age, always have to start from scratch. But a zero that doesn't correspond to a void, a tabula rasa, but rather a zero with strong cultural and identity roots that go back in time, so far that even today we can't agree on a formal date for the birth of puppet theater. A zero so ancient, almost ancestral, that it encompasses countless distinctive traits not of a specific country (this specificity will arrive later with political borders), but of an entire species. Traits that will then be passed down from generation to generation, shaped in light of historical, social, and economic changes that continue to the present day. All this cultural baggage is carried over the centuries not by the puppeteer, but by the puppet himself, who passes it on to the puppeteer, who then recounts it to his peers. This baggage will clearly be enriched by the puppeteer by introducing different details, new experiences, and advanced manipulation, writing, and painting techniques. Indeed, the puppet, whatever its characteristic manipulation technique, is the crossroads of all human arts.

There is no artistic expression that isn't an element of puppetry: music, sculpture, painting, storytelling, writing, architecture, photography, poetry, and any other art we can remember or invent is inherent in the expression of the puppet at the hands of the puppeteer. In this tangle of streets and alleys of the puppetry tradition, it's inevitable to encounter exponents of every level and from every background. Many puppeteers are "just" puppeteers. And that's no small feat, even today, given the social and cultural dynamics shaping our contemporary world. Others are "also" puppeteers, and often they are well-rounded artists or at least those who embark on forays into other artistic domains, and beyond, to then project their new experiences outside of the field into the world of puppetry. There! In this uncharted, uncharted place of humanity's intangible heritage, I met Murat. I really can't say Murat, solely the puppeteer. Nor can I think of him specifically as a painter portraying elements of Ottoman puppet theater. It's not fully possible to see him as a sculptor inspired by Turkish shadow theater. It must also be said that Murat is a careful and meticulous historian, in the truest sense of the word. He trained as an engineer. Art is in his blood. His original DNA is so active and multifaceted that it prevents him from remaining stuck in a single discipline. And not even in related disciplines! A computer scientist. An engraver. A materials expert like many craftsmen. A writer. These arts and activities of his may seem separate at first glance. But in reality, upon closer inspection, one discerns the complex organic system that pushes him and his art in a single direction: Karagöz and Hacivat.

Kuklacılığı, özellikle de benim çalışma alanım olan geleneksel kuklacılığı belgelemek, her zaman açık olmayan ve her zaman açıkça görülemeyen bir kapıdır. Tüm girişler gibi, kararlılıkla ve farkındalıkla geçilmesi ve girilmesi gereken bir giriştir bu; çünkü bir kez geçtiğinizde, sayısız iç içe geçmiş yolla, uzun, yavaş, keşfedilmeyi ve araştırılmayı bekleyen ayrıntılar ve unsurlarla dolu bir dünyaya kapılırsınız. Gerçek bir sonu yoktur. Hiçbir şey göz ardı edilemez veya küçümsenemez. Hiçbir şey geride bırakmanıza izin vermez. Bir kuklacının hayatını yavaşça, cümle cümle, anekdot anekdot, saatlerce orada dikkat kesilip dinlediğinizde, anlatılanın sadece onun hayat hikayesi olmadığını, aynı zamanda insanlığa içkin ve bireyden bireye aktarılan bin yıllık bir geleneğin son parçalarından biri olduğunu fark edersiniz. Kimisi bir ustanın peşinden gider, kimisi tek başına çalışır, kimisi çok genç yaşta, kimisi de ileri yaşta başlar ve ancak her zaman sıfırdan başlamak zorundadır. Ancak bu sıfır, bir boşluğa, bir tabula rasa'ya değil, güçlü kültürel ve kimliksel kökleri olan, zaman içinde geriye uzanan, o kadar eski bir sığara karşılık gelir ki, bugün bile kukla tiyatrosunun doğum tarihi konusunda resmi bir tarih üzerinde anlaşılamayız. O kadar eski, neredeyse atalarımızdan kalma bir sıfır ki, belirli bir ülkenin değil (bu özgüllük daha sonra siyasi sınırlarla ortaya çıkacaktır), tüm bir türün sayısız ayırt edici özelliğini kapsar. Daha sonra nesilden nesile aktarılacak, günümüze kadar devam eden tarihsel, sosyal ve ekonomik değişimler ışığında şekillenecek özellikler. Tüm bu kültürel yük, yüzyıllar boyunca kuklacı tarafından değil, kuklanın kendisi tarafından taşınır; kuklacı da bunu kuklaciya aktarır ve kuklacı da akranlarına anlatır. Bu yük, kuklacı tarafından farklı ayrıntılar, yeni deneyimler ve gelişmiş manipölasyon, yazma ve boyama teknikleriyle açıkça zenginleştirilir. Nitekim kukla, karakteristik manipölasyon tekniği ne olursa olsun, tüm insan sanatlarının kavşağıdır.

Kuklacılığın bir unsuru olmayan hiçbir sanatsal ifade yoktur: müzik, heykel, resim, hikâye anlatıcılığı, yazı, mimari, fotoğrafçılık, şiir ve hatırlayabildiğimiz veya icat edebildiğimiz diğer tüm sanatlar, kuklacının elinde kuklanın ifadesinde içkindir. Kuklacılık geleneğinin bu sokak ve ara sokaklarında, her seviyeden, her geçmişten ve her kültürden temsilcilerle karşılaşmak kaçınılmazdır. Birçok kuklacı "sadece" kuklacıdır. Ve bu, çağdaş dünyamızı şekillendiren sosyal ve kültürel dinamikler göz önüne alındığında, bugün bile hiç de küçümsenecek bir başarı değildir. Diğerleri ise "aynı zamanda" kuklacı olmakla beraber genellikle çok yönlü sanatçılardır veya en azından alanın dışındaki yeni deneyimlerini kukla dünyasına yansıtmak için diğer sanatsal alanlara ve ötesine akınlar düzenleyen kişilerdir. İşte orada! İnsanlığın somut olmayan mirasının bu keşfedilmemiş, gizemli yerinde Murat'la tanıştım. Kuklacı Murat diyemem. Onu Osmanlı kukla tiyatrosunun unsurlarını canlandıran bir ressam olarak da düşünemiyorum. Onu Türk gölge tiyatrosundan esinlenmiş bir heykeltıraş olarak görmek imkânsız. Ayrıca Murat'ın kelimenin tam anlamıyla dikkatli ve titiz bir tarihçi olduğunu da söylemek gerek. Mühendislik eğitimi almış. Sanat onun kanında var. Özgün DNA'sı o kadar aktif ve çok yönlü ki, onu tek bir disipline takılıp kalmaktan alıkoyuyor. Hatta birbiriyle ilişkili disiplinlere bile! Bir bilgisayar bilimcisi. Bir gravürcü. Birçok zanaatkâr gibi bir malzeme uzmanı. Bir yazar. Bu sanatları ve faaliyetleri ilk bakışta birbirinden ayrı görünebilir. Ama gerçekte, daha yakından bakıldığında, onu ve sanatını tek bir yöne iten karmaşık organik sistem fark ediliyor: Karagöz ve Hacivat.

Semai Kahvehaneleri
Tuval üzerine karışık teknik
100 x 200 cm

Semai Gathering Halls
Mixed media on canvas
100 x 200 cm

Hacivat Soyutlama
Kağıt üzerine karışık teknik
21 x 30 cm

Hacivat: An Abstract Interpretation
Mixed media on paper
21 x 30 cm

It was past 11 o'clock, one night in May 2024, and in a central street of Samarkand, Uzbekistan, two men were walking briskly along. One was speaking loudly in a variety of comical voices, as if in dialogue with himself, the other was listening with rapt attention and occasionally laughing. Had they escaped from a mental institution? No, it was me and Murat. Murat was working at the local university, and I was visiting for tourism. And our discussion about our shared love of Karagöz had ended up as an imprompt performance.

I had first met Murat two years earlier, when our mutual friend, artist and collector Jason Karaindros had asked me to deliver him some Greek shadow figures during my transit of Istanbul. Being an artist and performer of the Greek shadow theatre, Karagiozis, I had always been distantly aware of Karagöz. But in my previous trips to Turkey, I had neither come across a performance nor sought one out. Murat not only spurred my interest, but was generous with his time, helping me understand this fascinating art form.

In any traditional art form, one must strike a delicate balance. If the artist strictly adheres to tradition, he risks repeating tired forms and cliches which no longer resonate with the modern audience. If the artist innovates excessively, he risks producing a result which bears little aesthetic relationship with the original art form he claims to follow. Murat manages to strike a pleasing balance. His performances (whether classic Karagöz plays, or modern creations) include all the themes one would expect to see, yet at the same time were enriched by his creativity. I remember a particularly mesmerizing performance of Kanlı Kavak, where instead of using a traditional figure for the djinn which transforms an unwitting Karagöz into a donkey, he fluttered a carved depiction from paper against the screen, creating a very dreamy and evocative image.

Murat has spent considerable effort studying the forms of old Karagöz figures (called tasvir). He has created reproductions of a number of important figures which he identified in both publications and private collections but used this process to develop a distinct personal style of his own. Making Karagöz figures is a challenging process, as it involves both carving the hide (the carvings create the romantic play of light and shadows) and painting each piece with translucent dyes. In my mind, a good Karagöz figure manages to blend just enough realism to be convincing, with a bit of otherworldly mystery - it is, after all, a shadow figure. I believe anyone who sees Murat's figures will understand what I mean.

I look forward to many more discussions with Murat, although I somehow doubt we will manage to repeat a spoken Karagöz performance on the streets of Samarkand!

2024 yılı Mayıs ayında, bir gece saat 11'i geçmişti. Özbekistan'ın Semerkant kentinin merkezi bir caddesinde iki adam hızlı adımlarla yürüyordu. Biri, sanki kendi kendisiyle diyalog yapıyormuş gibi türlü komik ünlemler ile yüksek sesle konuşuyor, diğeri ise pür dikkat dinliyor ve ara sıra kahkahalar atıyordu. Akla gelen ilk soru şuydu: Bir akıl hastanesinden mi kaçmışlardı? Hayır, o ikisi Murat ve bendim. Murat yerel üniversitede çalışıyordu, ben ise turistik bir gezi için oradaydım. Karagöz'e duyduğumuz ortak ilgi üzerine yaptığımız sohbet, kendiliğinden bir gösteriye dönüşmüştü.

Murat'la ilk kez iki yıl önce tanışmıştım. Ortak dostumuz, sanatçı ve koleksiyoncu Jason Karaindros, İstanbul'dan geçerken bana, bazı Yunan gölge figürlerini Murat'a ulaştırmamı rica etmişti. Yunan gölge tiyatrosu Karagiozis'in sanatçısı ve icracısı olarak Karagöz'ün varlığından hep uzaktan haberdardım. Ancak önceki Türkiye seyahatlerimde ne bir Karagöz gösterisine rastlamış ne de arayıp bulmaya çalışmıştım. Murat, yalnızca ilgimi uyandırmakla kalmadı, aynı zamanda vaktini cömertçe ayırarak bu büyüleyici sanat biçimini anlamama yardımcı oldu.

Her geleneksel sanat formunda hassas bir denge gözetmek gerekir. Sanatçı, geleneğe sıkı sıkıya bağlı kalırsa, artık modern seyirciyle bağ kuramayan, eskimiş biçimleri ve klişeleri tekrar etme riski taşır. Aşırı yenilik yaparsa da bağlı olduğunu iddia ettiği sanat formuyla estetik olarak çok az ilişkisi olan bir sonuç ortaya çıkar. Murat bu dengeyi hoş bir biçimde kurmayı başarıyor. Onun performansları (ister klasik Karagöz oyunları olsun, ister modern yorumlar) beklenen tüm temaları içeriyor, aynı zamanda yaratıcılığıyla zenginleşiyor. Özellikle Kanlı Kavak oyunundaki bir performansını hiç unutmuyorum: Karagöz'ün farkında olmadan eşeğe dönüştüğü cin sahnesinde, geleneksel bir figür yerine kâğıttan oyulmuş bir tasviri perdenin üzerinde titreştirerek çok düşsel ve çağrışımlı bir görüntü yaratmıştı.

Murat, eski Karagöz figürlerini (tasvir adı verilen) incelemek için epey çaba harcadı. Hem yayımlarda hem de özel koleksiyonlarda tespit ettiği önemli figürlerin yeniden yapımlarını gerçekleştirdi, fakat bu süreçte kendine özgü, ayırt edici bir üslup geliştirdi. Karagöz figürü yapmak oldukça zahmetli bir süreçtir; hem deriyi oymayı (oymalar ışık ve gölgenin romantik oyununu yaratır) hem de her parçayı saydam boyalarla renklendirmeyi gerektirir. Bana göre iyi bir Karagöz figürü hem inandırıcı olacak kadar gerçekçiliği, hem de gölge olmanın verdiği biraz öte-dünyasallığı birleştirmelidir. Murat'ın figürlerini gören herkesin ne demek istediğimi anlayacağına inanıyorum.

Murat'la daha birçok sohbeti dört gözle bekliyorum; gerçi, Semerkant sokaklarında yeniden doğaçlama bir Karagöz gösterisi yapmayı başarabileceğimizden pek emin değilim!

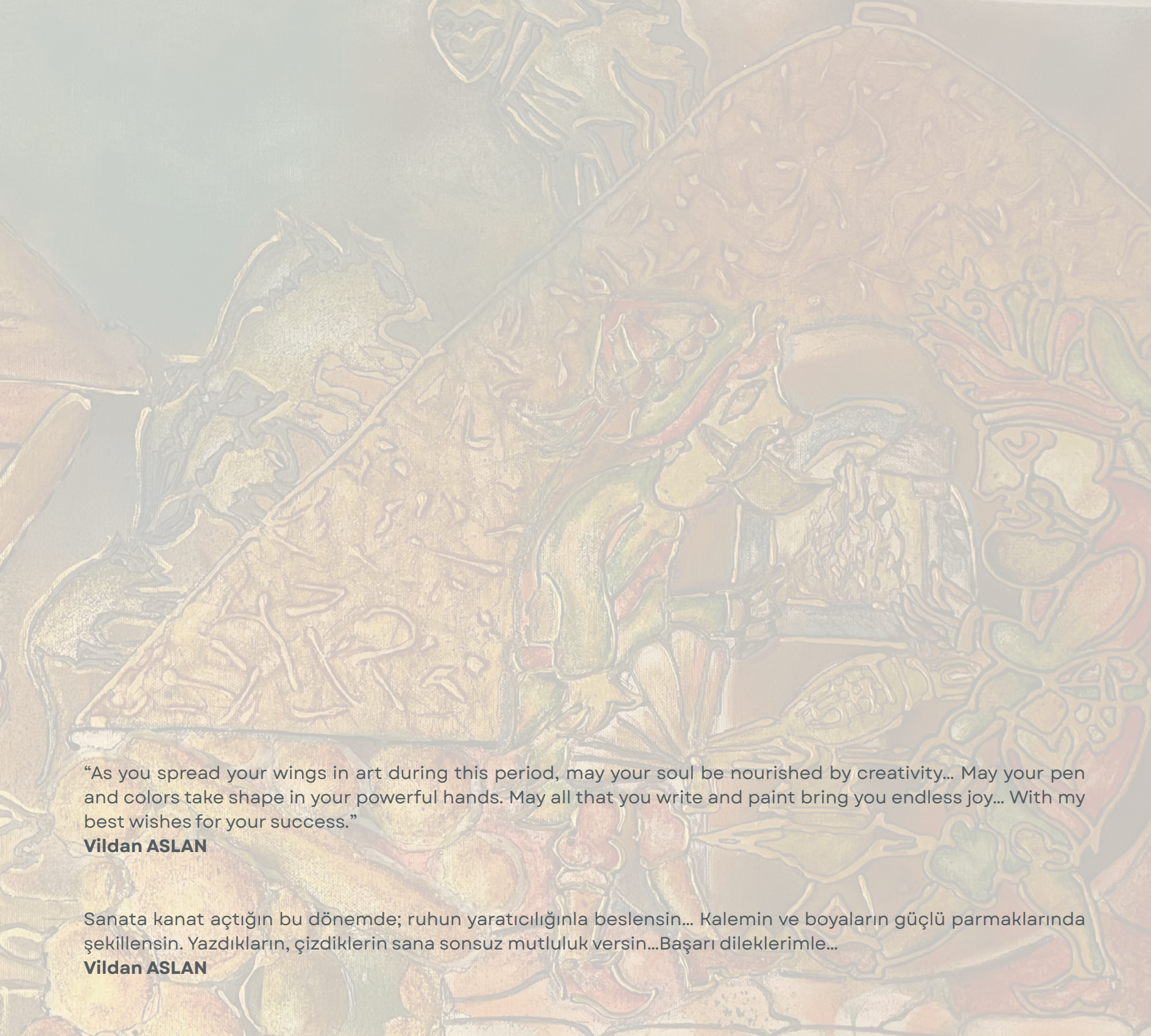
Detay / Semai Kahvehaneleri
Tuval üzerine karışık teknik
100 x 200 cm

Detail / Semai Gathering Halls
Mixed media on canvas
100 x 200 cm

Karagöz Evreni
Tuval üzerine karışık teknik
120 x 105 cm

Karagöz Universe
Mixed Media on Canvas
120 x 105 cm

“As you spread your wings in art during this period, may your soul be nourished by creativity... May your pen and colors take shape in your powerful hands. May all that you write and paint bring you endless joy... With my best wishes for your success.”

Vildan ASLAN

Sanata kanat açtığın bu dönemde; ruhun yaratıcılığınla beslensin... Kalemin ve boyaların güçlü parmaklarında şekillensin. Yazdıkların, çizdiklerin sana sonsuz mutluluk versin...Başarı dileklerimle...

Vildan ASLAN

Zümrüd-ü Anka

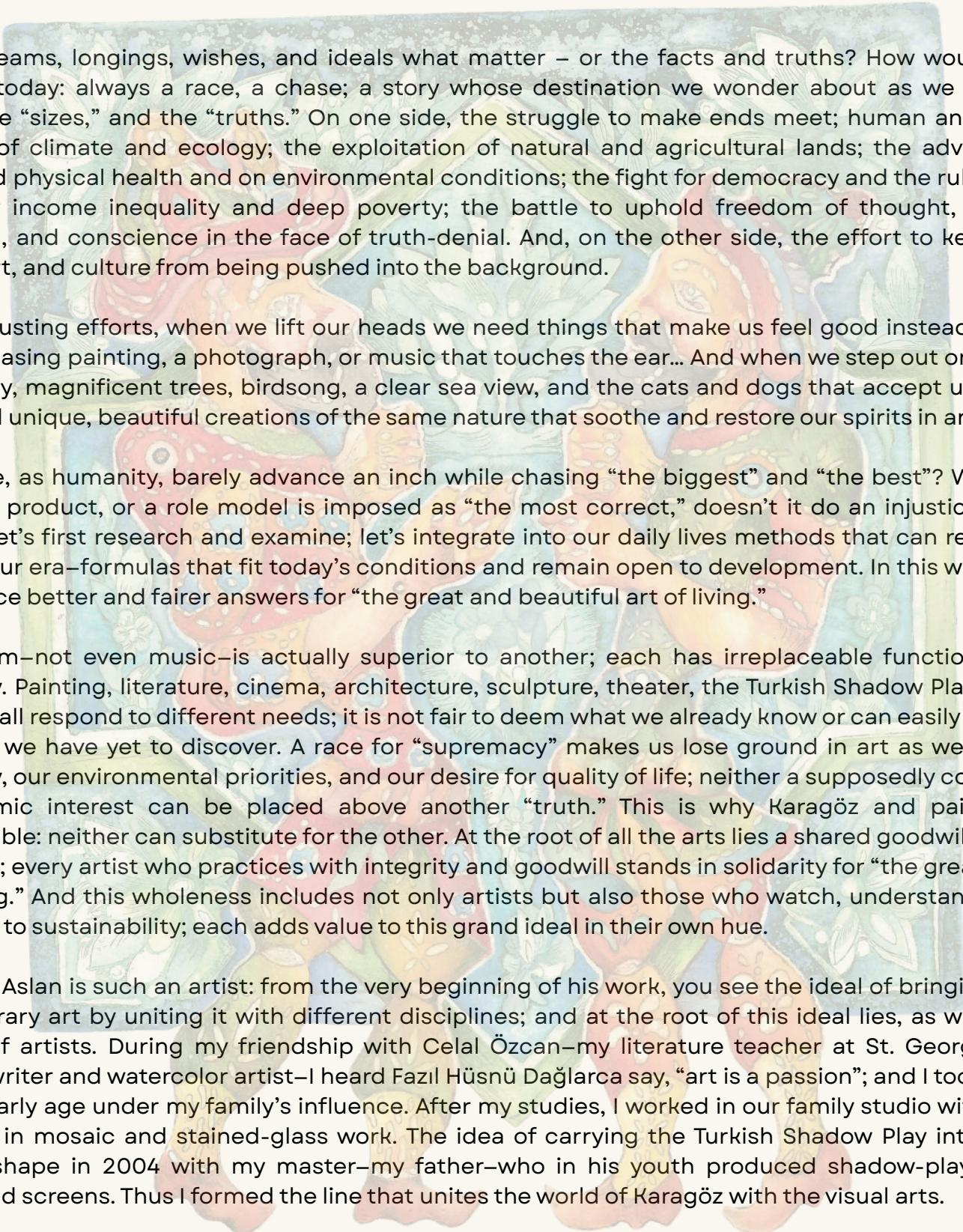
Tuval üzerine karışık teknik

30 x 30 cm

Phoenix

Mixed Media on Canvas

30 x 30 cm

Are our dreams, longings, wishes, and ideals what matter – or the facts and truths? How would we describe humanity today: always a race, a chase; a story whose destination we wonder about as we run among the “bests,” the “sizes,” and the “truths.” On one side, the struggle to make ends meet; human and nature rights; problems of climate and ecology; the exploitation of natural and agricultural lands; the adverse effects on mental and physical health and on environmental conditions; the fight for democracy and the rule of law; efforts to remedy income inequality and deep poverty; the battle to uphold freedom of thought, understanding, expression, and conscience in the face of truth-denial. And, on the other side, the effort to keep the value of science, art, and culture from being pushed into the background.

Amid exhausting efforts, when we lift our heads we need things that make us feel good instead of empty, cold walls: a pleasing painting, a photograph, or music that touches the ear... And when we step out onto the street or the balcony, magnificent trees, birdsong, a clear sea view, and the cats and dogs that accept us as we are—are they not all unique, beautiful creations of the same nature that soothe and restore our spirits in an instant?

Why do we, as humanity, barely advance an inch while chasing “the biggest” and “the best”? When a policy, a solution, a product, or a role model is imposed as “the most correct,” doesn’t it do an injustice to other valid options? Let’s first research and examine; let’s integrate into our daily lives methods that can respond well and rightly to our era—formulas that fit today’s conditions and remain open to development. In this way, together, we can produce better and fairer answers for “the great and beautiful art of living.”

No art form—not even music—is actually superior to another; each has irreplaceable functions and its own philosophy. Painting, literature, cinema, architecture, sculpture, theater, the Turkish Shadow Play and the art of puppetry—all respond to different needs; it is not fair to deem what we already know or can easily access “better” than what we have yet to discover. A race for “supremacy” makes us lose ground in art as well as in science, philosophy, our environmental priorities, and our desire for quality of life; neither a supposedly correct policy nor an economic interest can be placed above another “truth.” This is why Karagöz and painting are both indispensable: neither can substitute for the other. At the root of all the arts lies a shared goodwill toward human flourishing; every artist who practices with integrity and goodwill stands in solidarity for “the great and beautiful art of living.” And this wholeness includes not only artists but also those who watch, understand, support, and contribute to sustainability; each adds value to this grand ideal in their own hue.

Aziz Murat Aslan is such an artist: from the very beginning of his work, you see the ideal of bringing Karagöz into contemporary art by uniting it with different disciplines; and at the root of this ideal lies, as with me, a family tradition of artists. During my friendship with Celal Özcan—my literature teacher at St. Georg Austrian High School, a writer and watercolor artist—I heard Fazıl Hüsnü Dağlarca say, “art is a passion”; and I too fell in love with art at an early age under my family’s influence. After my studies, I worked in our family studio with stained glass and glass, in mosaic and stained-glass work. The idea of carrying the Turkish Shadow Play into painting took concrete shape in 2004 with my master—my father—who in his youth produced shadow-play-themed room dividers and screens. Thus I formed the line that unites the world of Karagöz with the visual arts.

I learned to transfer the designs I began in 2004—drawings inspired by the Turkish Shadow Play—into printmaking from my mother, the engraver and instructor Ayşen Erte. Over time I realized how congenial watercolor is to Karagöz; building on the rich possibilities of printmaking, I devoted myself to long studies in watercolor to bring my work to its best form. My aim is to produce paintings worthy of the value of the Turkish Shadow Play and to contribute to viewers' appreciation, interest, and their moral and aesthetic needs.

I draw my inspiration and energy from the spirit and visual world of Karagöz; I believe this art can accompany people throughout their lives. In the face of life's fatigue, I advocate unabashedly laying claim to what is beautiful—remembering the value of finding “thoughts that give us wings.”

As the world drifts away from science, culture, and art, it grows desensitized; empathy with people and nature weakens. Changing this course begins with the individual: for “the great and beautiful art of living,” each of us must contribute; turning back from harm together and swiftly is, assuredly, the soundest remedy. Neither painting nor the Turkish Shadow Play can be replaced by another art; the two nourish one another and are part of the same solidarity. Aziz Murat Aslan is an artist who seeks to deepen this interaction and a diligent researcher-author on Karagöz; meeting Metin Özlen in 2009 changed his life. His paintings reflect, in a contemporary language, the joy of honesty and the childlike freedom of Karagöz; some works foreground the shadow play in abstract terms, others through symbolism. The world of Karagöz draws on the figure tradition, Anatolian folk arts, and ancient Turkish civilizations; each canvas carries a distinct energy and story. Perhaps the most precious aspect of these works is that they invite the viewer to reconnect with childhood memory and to question their choices in harmony with those pure feelings. To remember this, at least from time to time, can be restorative for both the individual and society.

What matters, as Peter Pan puts it, is to find the thoughts, dreams, and ideals that give our souls wings: to build together the “great and beautiful art of living,” sensitivity, and solidarity. As we offer what contribution we can for a more positive, beautiful, and healthy life and discover our possibilities, we should also bravely recall the purest memories and dreams from our childhood. Everyone's effort is needed; do not stop pursuing your dreams, establishing the ideals that befit them, and embracing the thoughts that set you free. May Karagöz accompany you on your journey, to bring a smile to the face of our country and the world.

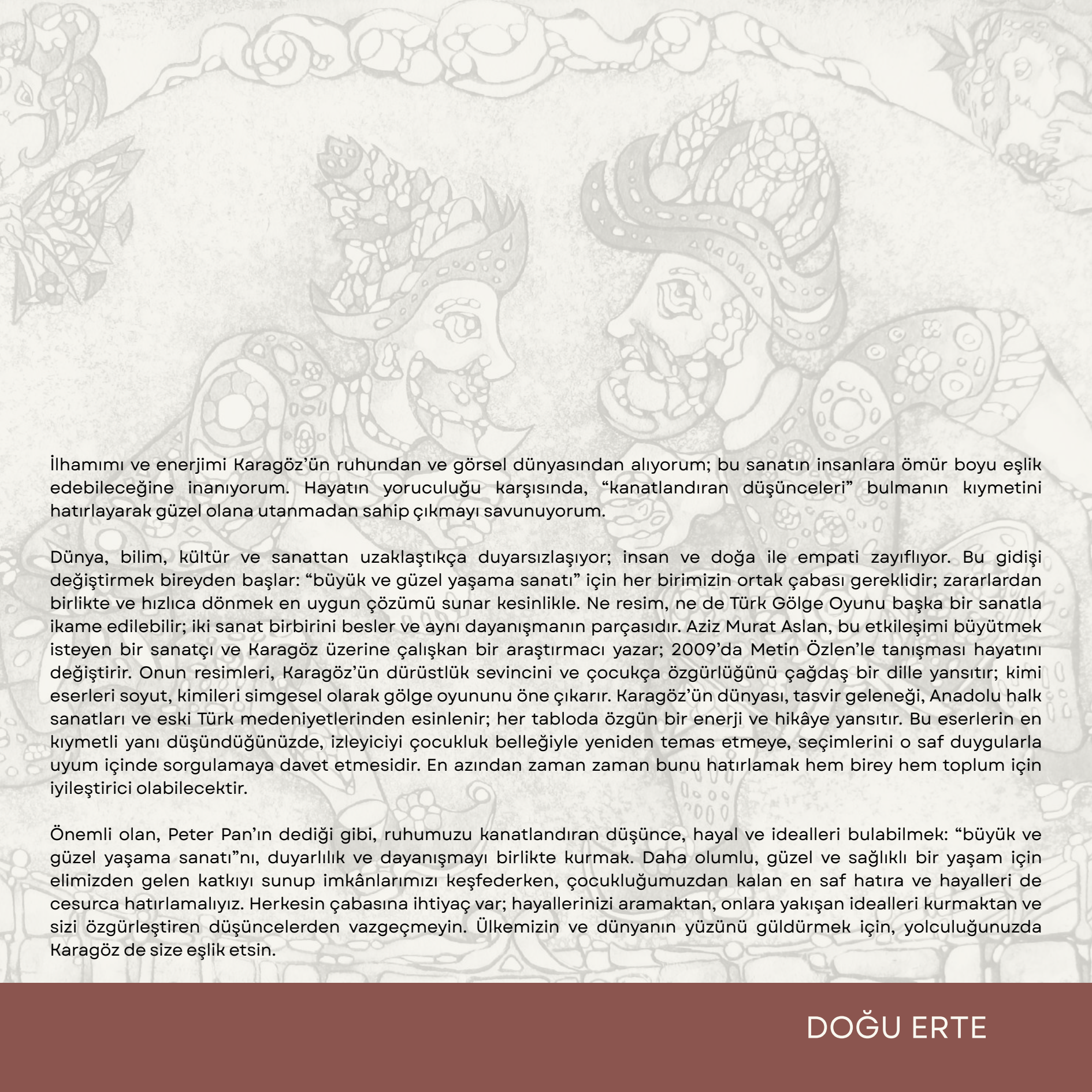
Hayallerimiz, özlemlerimiz, isteklerimiz ve ideallerimiz mi; yoksa gerçekler mi, hakikatler mi? Günümüz insanlığını nasıl tarif ederdik: hep bir yarış, bir kovalamaca; “enler, boylar ve doğrular” arasında nereye varacağını merak ettiğimiz bir hikâye. Bir yanda geçim sıkıntısı, insan ve doğa hakları; iklim ve ekoloji ile ilgili sorunlar, doğal ve tarım alanlarının sömürüsü; ruh ve beden sağlığı ile sağlık ve çevre koşullarının olumsuz tesirleri; demokrasi ve hukukun üstünlüğü için mücadeleler, gelir dağılımı eşitsizliği ve derin yoksulluk sorunlarının çözümü için mücadeleler; gerçeklerin inkârı karşısında düşünce, anlayış, ifade vicdan hürriyeti mücadelesi; öte yanda bilime, sanata ve kültüre verilen değerlerin geri plana atılmaması için verilen mücadele.

Yoğun ve yıpratıcı çabaların arasında, başımızı kaldırdığımızda boş ve soğuk duvarlar yerine bizi iyi hissettiren şeylere ihtiyaç duyuyoruz: hoş bir resim, fotoğraf ya da kulağa hoş gelen bir müzik... Sokağa ya da balkona çıktığımızda da heybetli ağaçlar, kuş cıvıltıları, tertemiz bir deniz manzarası ve bizi olduğumuz gibi kabul eden kediler, köpekler hepsi bir anda ruhumuzu daha da güzelleştiren veya iyileştiren aynı doğanın biricik güzel yaratıları değil mi?

“Enler” ve “boylar” ın peşinde koşarken insanlık olarak neden arpa boyu yol alamıyoruz? “En doğru” diye dayatılan bir politika, bir çözüm, bir ürün veya bir rol model, diğer doğru seçeneklere haksızlık etmiyor mu? Önce araştırıp inceleyelim; günümüz koşullarına uyan, gelişmeye açık formülleriyle her türden çağımıza güzel ve doğru yanıt verebilen yöntemi gündelik hayatlarımıza katabilelim. Böylece hep birlikte, “büyük ve güzel yaşama sanatı” için daha iyi ve adil cevaplar üretilim.

Müzik dahil hiç bir sanat dalı bir diğerinden üstün değil aslında.; her biri yerine konamaz işlevlere ve kendine özgü bir felsefeye sahip. Resim, edebiyat, sinema, mimari, heykel, tiyatro, Türk Gölge Oyunu ve kukla sanatı–hepsi farklı bir ihtiyaca karşılık verir; tanıdık olduğumuz ya da kolay ulaştığımız örnekleri, henüz keşfetmediklerimizden “daha iyi” saymak adil değildir. “Üstünlük” yarışı, hem sanatta hem bilimde, felsefede, çevre ve yaşam kalitesi arzumuzda bize kayıp yazdırır; bir doğru politika veya bir ekonomik çıkar da bir diğer “doğru” nun üstüne konamaz. Karagöz de resim de bu yüzden vazgeçilmezdir: biri diğerinin yerini dolduramaz. Bütün sanatların kökünde insanlığın iyiliğine yönelik ortak bir iyi niyet yatar; sanatını hakkıyla ve iyi niyetle yapan her sanatçı “büyük ve güzel yaşama sanatı” için dayanışma içindedir. Üstelik bu bütünlüğe yalnız sanatçılar değil, izleyen, anlayan, destekleyen ve sürdürülebilirliğe katkı sunan herkes dâhildir; her biri bu büyük ideale kendi rengiyle değer katar.

Aziz Murat Aslan da böyle bir sanatçı: çalışmalarını başından beri izlediğinizde, Karagöz’ü farklı disiplinlerle buluşturarak çağdaş sanata taşıma idealini görürsünüz; bu idealin kökünde de tıpkı bende olduğu gibi sanatçı bir aile geleneği vardır. Sankt Georg Avusturya Lisesi’nden edebiyat hocam, yazar ve suluboya sanatçısı Celal Özcan’la dostluğumuz sırasında, Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın “sanat bir sevda” sözünü duymuştum; ben de sanata erken yaşta, ailemin etkisiyle sevdalandım. Eğitimimin ardından aile atölyemizde vitray ve camla, mozaik ve vitray işlerinde çalıştım. Türk Gölge Oyununu resme taşıma fikri ise, gençliğinde gölge oyunu temalı separatör ve paravanlar üretmiş olan ustam, babamın 2004’teki önerisiyle somutlaştı. Böylece Karagöz’ün dünyasını görsel sanatlarla birleştiren çizgimi oluşturdum. 2004’te başladığım, Türk Gölge Oyunundan esinli desenlerimi gravüre aktarmayı annem, gravür sanatçısı ve eğitmeni Ayşen Erte’den öğrendim. Zamanla suluboyanın Karagöz’le ne kadar uyumlu olduğunu fark ettim; gravürün zengin olanakları üzerinde uzun süren suluboya çalışmalarımı işlerimi en iyi hâline taşımaya yöneldim. Amacım, Türk Gölge Oyununun değerine yakışan resimler üretmek ve eserlerimin izleyicinin beğenisine, ilgisine, moral ve estetik ihtiyacına katkı sağlaması.

İlhamımı ve enerjimi Karagöz'ün ruhundan ve görsel dünyasından alıyorum; bu sanatın insanlara ömür boyu eşlik edebileceğine inanıyorum. Hayatın yoruculuğu karşısında, “kanatlandıran düşünceleri” bulmanın kıymetini hatırlayarak güzel olana utanmadan sahip çıkmayı savunuyorum.

Dünya, bilim, kültür ve sanattan uzaklaştıkça duyarsızlaşıyor; insan ve doğa ile empati zayıflıyor. Bu gidişi değiştirmek bireyden başlar: “büyük ve güzel yaşama sanatı” için her birimizin ortak çabası gereklidir; zararlardan birlikte ve hızlıca dönmek en uygun çözümü sunar kesinlikle. Ne resim, ne de Türk Gölge Oyunu başka bir sanatla ikame edilebilir; iki sanat birbirini besler ve aynı dayanışmanın parçasıdır. Aziz Murat Aslan, bu etkileşimi büyütme isteyen bir sanatçı ve Karagöz üzerine çalışkan bir araştırmacı yazar; 2009’da Metin Özlen’le tanışması hayatını değiştirir. Onun resimleri, Karagöz’ün dürüstlük sevincini ve çocukça özgürlüğünü çağdaş bir dille yansıtır; kimi eserleri soyut, kimileri simgesel olarak gölge oyununu öne çıkarır. Karagöz’ün dünyası, tasvir geleneği, Anadolu halk sanatları ve eski Türk medeniyetlerinden esinlenir; her tabloda özgün bir enerji ve hikâye yansıtır. Bu eserlerin en kıymetli yanı düşündüğünüzde, izleyiciyi çocukluk belleğiyle yeniden temas etmeye, seçimlerini o saf duygularla uyum içinde sorgulamaya davet etmesidir. En azından zaman zaman bunu hatırlamak hem birey hem toplum için iyileştirici olabilecektir.

Önemli olan, Peter Pan’ın dediği gibi, ruhumuzu kanatlandıran düşünce, hayal ve idealleri bulabilmek: “büyük ve güzel yaşama sanatı”nı, duyarlılık ve dayanışmayı birlikte kurmak. Daha olumlu, güzel ve sağlıklı bir yaşam için elimizden gelen katkıyı sunup imkânlarımızı keşfederken, çocukluğumuzdan kalan en saf hatıra ve hayalleri de cesurca hatırlamalıyız. Herkesin çabasına ihtiyaç var; hayallerinizi aramaktan, onlara yakışan idealleri kurmaktan ve sizi özgürleştiren düşüncelerden vazgeçmeyin. Ülkemizin ve dünyanın yüzünü güldürmek için, yolculuğunuzda Karagöz de size eşlik etsin.

AZİZ MURAT ASLAN

ORE

In defiance of those who blindly climb toward the sky, the Hayali had to keep digging. Even if his hands blistered, even if his arms ached with fatigue, he had to continue. He looked upward: to those perched upon endless poles rising from the ground. They swayed on their stilts, tossing ropes without ever meeting each other's eyes, pretending to climb. But where to? Can one call them acrobats if they cannot even walk a taut rope? If only they would do their work, walk the rope...

He began to dig again. No matter that his blows stirred their anger, he had to go on. Even if it took years, he had to go on. The colorless cries of the shadowless city merged with the tremors of the earth. A jester, dropping his rope in the midst of casting it across, was seized with fury. He hurled curses down below, bashing his head against the pole. Anger proved contagious. The poles shook violently. More curses rained from above.

Yet the Hayali did not falter. He struck one final blow. With a great convulsion, the ground split open. Out of the fissure seeped a shadow. It rose before the Hayali. He sighed, as if he had won yet another adversary. How long had he been digging? Months blurred into years, perhaps. For the first time, something had emerged. The curses from above ceased, giving way to mocking laughter. To those aloft, the Hayali had finally met his match. The Shadow stirred. First it looked to the heavens, then, defying the crowd, it extended a hand.

"Greetings, dear friend. You too must be mad. You seek salvation in the depths of the earth."

The Hayali gazed at the hand held out to him and smiled.

"Because the ore lies deep."

"The core itself!"

"Then let us dig together, to the core."

"To the ore!"

With its final word, the Shadow struck the ground. The crack widened. From within, the glow of a lantern streamed upon the Hayali. Their shadows stretched across the mounds of earth they had unearthed. All the jesters, acrobats, tricksters who had lived shadowless froze in astonishment. One threw his rope down. More and more fell into madness. Though the ropes lashed their backs like whips, they too began to dig. Blow after blow, a greater tremor erupted. From the depths unfurled a rainbow, colors gliding upward in a dance of light. The hues mingled with the shadows of the Hayali and the Shadow, painting them alive.

Those who gazed down in arrogance now saw their greed meet their rage. Their lustful eyes grew ravenous at the sight of color. Their slothful bodies stumbled, falling one by one as they tried to descend. As the sinful figures struck the ground, they were overcome with fear. Without the multitude to steady them, they could not regain balance.

The Shadow spoke:

"Now our task is harder. The closer we come to the ore, the more they will turn into demons. And the more demonic they become, the more they will attack."

The Hayali looked at the gathering horde, their numbers swelling by the second.

"Then we are surely on the right path, my friend."

Together they struck again upon the dry earth. A deep fissure opened. The land quaked. Dust clouds billowed, cloaking everything in darkness. All the fallen became the seven deadly demons of sin. Yet in the light seeping through the cracks, behind the shroud of dust, two shadows of color began to dance.

The demons lunged, but they could not touch the images. The bodies were nowhere to be seen. Their figures, cast by the light from the fissure, appeared upon the mounds. The Hayali's shadow grew larger, swelling as its colors came alive. The greater it became, the more the demons shrank. The Shadow's figure shifted into a giant Siamese fighting fish. Together, in defiance of every assault, they danced with delight.

The two companions had slipped beneath the earth. Whether they reached the ore, no one knows. But the tremors from below endured. From the deep fracture in the parched soil, their images fell upon the hills, swelling as they danced to the melodies that rose from underground. The larger they grew, the more the barren mountains were painted with color. Shadows deepened with hues. The demons shrank in terror before this riot of color. In their panic they scrambled for the last poles, fighting one another to climb.

As the colors spread, barren hills and mountains were covered in radiance. Shadows danced with colors. With every gleam of the ore upon the earth, harmony of colors merged with shadows.

And then...

Much later...

Perhaps days, perhaps months, perhaps years later...

It is said that while shadows danced in a symphony of colors, ropes were once again strung between the poles.

CEVHER

Göge körlemesine tırmananlara inat kazmalıydı Hayali. Elleri patlasa da yorgunluğun acısı ile sızlasa da devam etmeliydi. Yukarıdakilere baktı. Yerden sonsuza uzanan sırıkların üzerindeki. Sırık üzerinde sallanıp, birbirlerine bakmadan ip atıp sözde tırmanıyorlar. Nereye? Gerilmiş ip üzerinde yürüyemeyenlere cambaz denir mi? İşlerini yapsalar, ip üstünde yürüseler... Tekrar kazmaya başladı.O kazdıkça öfkelenseler de devam etmeliydi. Yıllarca sürse de devam etmeliydi. Gölgesiz kentin renksiz çığlıkları sarsıntıya karıştı. Sarsıntı ile karşı direğe ip atacakken elinden düşüren soytarı öfkeye kapıldı. Sinirle aşağıya küfürler savurdu. Kafasını direğe vurmaya başladı. Öfke bulaşıcıydı. Direkler sarsıldıkça sarsıldı. Aşağıya çirkin küfürler savruldu. Hayali yılmadı, son darbeyi vurdu. Büyük bir sarsıntı ile yer yarıldı. Çöküntünün içinden bir gölge sızdı dışarıya. Gölge, Hayalinin karşısında dikildi. Bir düşman daha kazanmışçasına iç çekti. Ne kadar zamandır kazdığını düşündü. Aylar yıllara karışmıştı belki. İlk kez bir sonuç çıkmıştı. Yukarıdan yağın küfürler kesilmiş yerini alaycı kıkırdamalara bırakmıştı. Yukarıdakilere göre sonunda belasını bulmuştu Hayali. Gölge hareketlendi. Önce göge baktı sonra tüm kalabalığa inat elini uzattı.

‘Selam aziz dostum. Sen de benim gibi delirmişsin. Medeti yerin dibinde arıyorsun.’

Hayali ona uzatılan ele baktı. Gülümseyerek cevap verdi.

‘Çünkü cevher derinde.’

‘Özde!’

‘Öze kazalım o zaman birlikte.’

‘Cevhere!’

Gölge son sözüyle yere bir darbe vurdu. Açılan çatlak daha da derinleşti. İçinden bir kandilin süzülen ışığı vurdu Hayalinin üstüne. Gölge ile birlikte Hayalinin gölgesi, kazıp çıkardıkları toprak yığınının oluşturduğu tepelerin üzerine düştü. Gölgesiz kalmış tüm soytarılar, cambazlar, hokkabazlar donup kaldılar. Aralarından biri elindeki ipi fırlattı aşağıya. Çıldırıanların sayısı arttı. İpler sırtlarına kırbaç gibi inse de devam ettiler kazmaya. Bir darbe, bir darbe daha büyük bir sarsıntı kopardı. Dışarıya gökkuşağı döşendi dipten. Işıkla dans ederek süzülen renkler Hayalinin gölgesi ile Gölgeyi boyadılar. Kibirle tepeden bakanların açgözlülükleri öfkeyle buluştu. Azgınca şehvetlenen gözleri, renkleri gördükçe oburlaştı. Tembelleşen bedenler aşağıya inmeye çalıştıkça bir bir yere düştüler. Günahkâr suretler yere düştükçe korkuya kapıldılar. Dengelerini sağlayacak kalabalığa kavuşamamışlardı. Gölge Hayaliye seslendi.

‘Şimdi işimiz daha zor . Biz cevhere ne kadar yaklaşırsak bunlar iblisleşecekler. iblisleştikçe saldırıya geçecekler.

’Hayali biriken kalabalığa baktı. Sayıları her geçen saniyede artıyordu.

‘O zaman doğru yoldayız dostum.’

Birlikte büyük bir darbe daha vurdular kurumuş toprağın üstüne. Derin bir çatlak oluştu. Sarsıntıyla birlikte yer yerinden oynadı. Oluşan dev çatlağın içinden püsküren toz bulutu her yanı kapladı. Göz gözü görmüyordu. Tüm düşmüşler, günahın yedi ölümcül iblisine dönüştü. Topraktan sızan ışıkta, sisin ardında, iki renk cümbüşü dans etmeye başladı. İblisler saldırdılar saldırmasına ama suretlere dokunmadılar. Bedenleri ortada yoktu. Suretleri yerdeki çatlaktan sızan ışık ile yandaki tepeye vuruyordu. Keyifle dans eden Hayalinin suretinin renkleri canlandıkça büyüdü devleşti. O devleştikçe iblisler sindiler. Gölgenin sureti dev bir siyam balığına dönüştü. İblislerin her saldırısına inat keyifle dans ettiler.

Yerin altına sızmıştı iki kafadar. Cevhere indiler mi bilinmez ama dipten gelen sarsıntı devam etti. Kurumuş toprağın derin çatlağından tepelere vuran suretleri yerin altından gelen melodilerle dans ettikçe büyüdü. Büyüdükçe renksiz kalan dağları boyadı, gölgeler renklerle derinleşti. İblisler dipten gelen, çatlaktan süzülen bu renk cümbüşünden korktular. Korktukça küçüldüler. Tek tük kalmış direklerine tırmanmak için birbirlerine girdiler. Renkler büyüdüğü renksiz kalan dağları tepeleri boyadı, gölgeler renklerle dans etti. Cevherin sureti yeryüzüne vurdukça renklerin ahengi gölgelerle buluştu.

Sonra...

Çok sonra...

Belki günler, belki aylar, belki yıllar sonra...

Renk cümbüşünde gölgeler dans ederken, direkler arasına iplerin gerildiğı rivayet edilir.

Bakışmalar
Kağıt üzerine karışık teknik
50 x 41 cm

Glances
Mixed Media on Paper
50 x 41 cm

In elementary school, there was always that one child with more colored pencils on their desk than anyone else.
Perhaps Aziz Murat was one of them.
I never asked...

But the workshop in which he grew up was itself awash with colors,
and in truth, he had already been born into a dream.
Not so much with pencils to borrow,
but with colors lined up, waiting in readiness upon his desk.

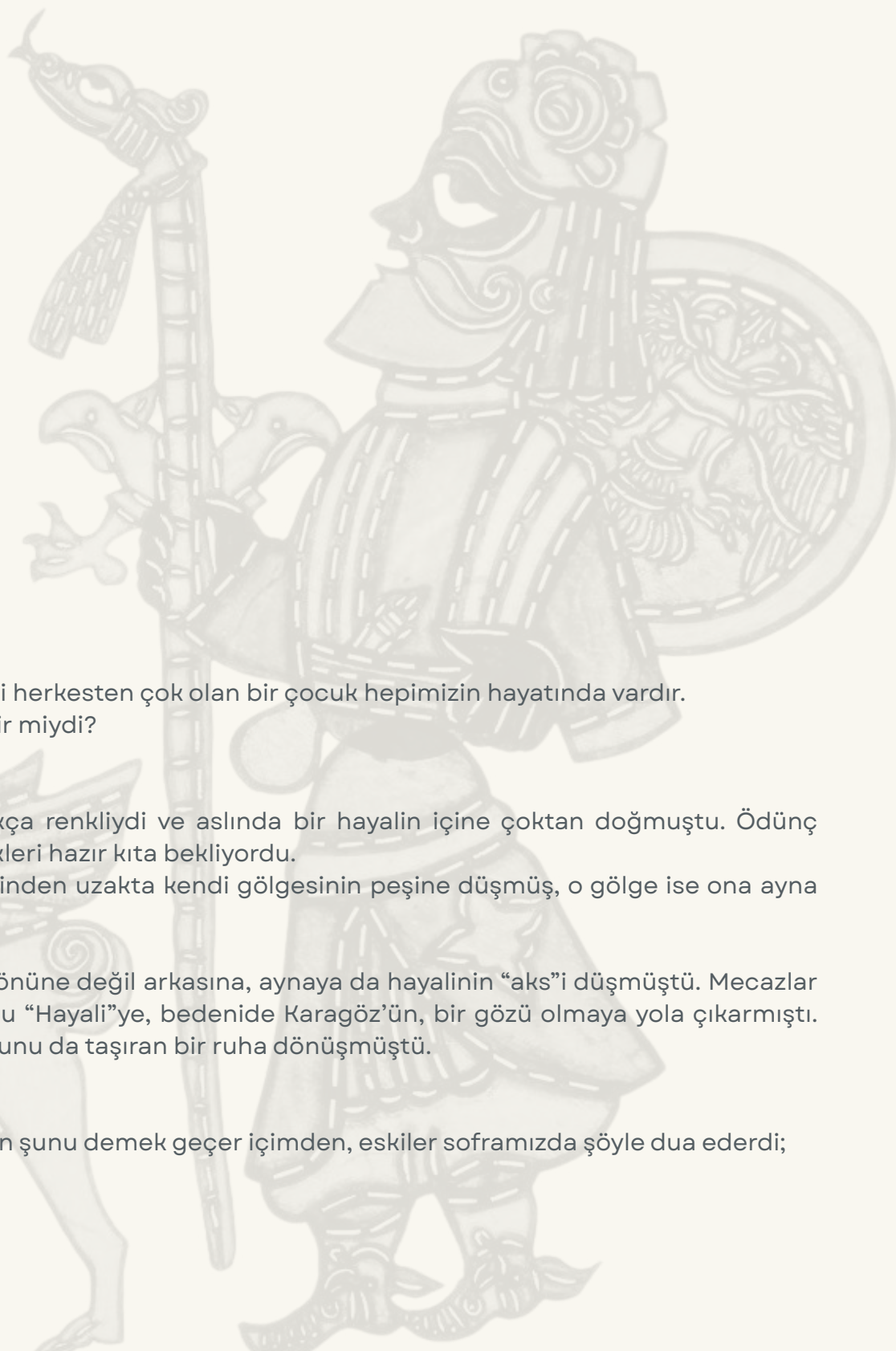
He traveled far and wide, over hills and rivers.
Chasing his own shadow in a distant land—
a shadow that became his mirror.

Now he has crossed to the other side of the mirror;
his shadow no longer falls before him, but behind,
and upon the mirror glimmers the “reflection” of his dream.
Immersed in a sea of metaphors,
the colors of his imagination led him to become a Hayali—
and his body, an eye for Karagöz.

On this path, he has filled his satchel to the brim,
spilling over into a spirit that carries more than it contains.
For what I have witnessed and felt along his journey,
these words rise within me—
a prayer once spoken at the tables of the elders:

“May it increase, never diminish,
overflow without being lost.
Let this one depart,
and abundance come in its place.”

İlkokulda masasının üzerinde, renkli kalemleri herkesten çok olan bir çocuk hepimizin hayatında vardır. Aziz Murat çocukluğunda onlardan biri olabilir miydi?

Hiç sormadım...

Ama şahitlik ederek büyüdüğü atölye oldukça renkliydi ve aslında bir hayalin içine çoktan doğmuştu. Ödünç alabileceği kalemlerden çok, masasında renkleri hazır kıta bekliyordu.

Az gitmiş uz gitmiş, dere tepe aşmıştı. Ülkesinden uzakta kendi gölgesinin peşine düşmüş, o gölge ise ona ayna olmuştu.

Artık aynanın ardına geçmiş, bu kez gölgesi önüne değil arkasına, aynaya da hayalinin “aks”i düşmüştü. Meczazlar deryasına bulanmıştı. Hayalindeki renkler, onu “Hayali”ye, bedenide Karagöz’ün, bir gözü olmaya yola çıkarmıştı. Çıktığı yolda heybesini tıka basa dolduran, bunu da taşıran bir ruha dönüşmüştü.

Yolculuğunda gördüğüm ve hissettiklerim için şunu demek geçer içimden, eskiler soframızda şöyle dua ederdi;
Artsın eksilmesin,
taşsın dökülmesin.
Bu gitsin,
ganisi gelsin.

Tiyatro
Tuval üzerine karışık teknik
30 x 30 cm

Theater
Mixed Media on Canvas
30 x 30 cm

Frenk
Kağıt üzerine karışık teknik
29 x 42 cm

Frankish gentleman
Mixed Media on Paper
29 x 42 cm

Aziz Murat Aslan was born in 1980 in Tekirdağ, Turkey. He completed his Bachelor's and Master's degrees in Engineering at Yıldız Technical University in 2002 and 2005, respectively. After working in various engineering firms, he served for many years as a Lecturer at Istanbul Kültür University. In 2008, while pursuing his doctoral studies in Karlsruhe and Bonn, Germany, he worked as a Project Engineer at EnBW. During this period, he conducted on-site research of "Karagöz" collections in German museums and contributed to the cataloging of numerous European museum collections. Upon returning to Turkey, he met "Hayali Safderi Metin Özlen" and received extensive theoretical training in the art of Karagöz over several years. He has worked for multiple years in the coordination of the International Istanbul Puppet Festival. Contributing the team, he represented Karagöz art and Turkey internationally in cities such as Athens, Cluj, Palermo, Rotterdam, Tunis, and Tirana. In 2020, he was recognized by the Ministry of Culture and Tourism of Turkey as a Bearer of Intangible Cultural Heritage. In 2022, through KOSGEB and governmental support for Living Cultural Heritage, he trained four Karagöz artists over the course of one year. He contributed as an artist and Guest Curator to the online exhibition "Karagöz as Art" and participated with his works in the group exhibition "Meddah: The Storyteller." He also contributed articles, translations, artworks, and pieces from his personal collection to the "Karagöz, My Dear" exhibition and catalog organized by Yapı Kredi. His original work was featured in the exhibition "You know Who" at the Abdülmecit Efendi Mansion. He has participated in numerous group exhibitions in cities including Istanbul, Hong Kong, New York, and Samarkand. He has contributed extensively to the publication "Traditional Turkish Shadow Theatre – Karagöz" by IBB Kültür Inc., providing articles and scholarly texts. In 2024, during his tenure as Advisor to the Rector at a State University in Samarkand, Uzbekistan, he served as Artistic Director for the 1st International Samarkand Art and Cultural Heritage Festival. He also offered a course on Intangible Cultural Heritage with a focus on Karagöz at the Silk Road University of Tourism and Cultural Heritage in an Open Course format. During the festival, he promoted Karagöz art through exhibitions, documentaries, workshops, and performances. He is the author of "Hayal – Min Evvelinden Min Sonrasına Karagöz," a research, study, and essay book published by Kabalcı Publishing. Currently, he continues his visual art practice and is working on further publications on the corpus of Traditional Turkish Theatre, following the first three books he has published. He is fluent in English and German and has an intermediate proficiency in Uzbek.

Aziz Murat Aslan 1980 yılında Tekirdağ'da dünyaya geldi. Lisans ve Yüksek Lisans öğrenimini Yıldız Teknik Üniversitesi'nde 2002 ve 2005 yıllarında Mühendislik alanında tamamladı. Çeşitli Mühendislik firmalarında çalıştıktan sonra uzun yıllar İstanbul Kültür Üniversitesi'nde Öğretim Görevlisi olarak çalıştı. 2008 senesinde gittiği Almanya'nın Karlsruhe ve Bonn şehirlerinde doktora çalışmasını sürdürürken, EnBW firmasında Proje Mühendisi olarak görev aldı. Bu süreçte Almanya'daki "Karagöz" koleksiyonlarını müzelerde yerinde araştırdı. Pek çok Avrupa müzesinin Karagöz koleksiyonlarının tasnifinde destekler verdi. Türkiye'ye döndükten sonra Hayali Safderi Metin Özlen ile tanıştı ve kendisinden uzun yıllar boyunca Karagöz sanatı alanında nazari bilgiler aldı. Uluslararası İstanbul Kukla Festivali'nin koordinasyonunda muhtelif yıllar çalıştı. Atina, Cluj, Palermo, Rotterdam, Tunis, Tiran gibi Avrupa, Kuzey Afrika ve Balkan şehirlerinde gittiği ekiple beraber Karagöz sanatı ile ülkeyi uluslararası alanda temsil etti. 2020 senesinde T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Somut Olmayan Kültürel Miras taşıyıcısı vasfını aldı. 2022 senesinde KOSGEB ve Bakanlıklar aracılığıyla Yaşayan Kültür Mirası Desteği ile bir yıl süre zarfında dört Karagöz sanatçısı yetiştirdi. "Karagöz as Art" çevrimiçi sergisine sanatçı ve Misafir Küratör olarak destek verdi. "Meddah: The Storyteller" karma salon sergisinde eserleri ile yer aldı. Yapı Kredi "Karagözüm İki Gözüm" sergisine ve kataloğuna makale, çeviri, eserleri ve koleksiyonundan eserler ile katkıda bulundu. Abdülmecit Efendi Köşkünde gerçekleştirilen "İsmi Lazım Değil" adlı sergide özgün bir eseri ile yer aldı. İstanbul, Hong Kong, New York, Semerkant gibi şehirlerde çok sayıda Karma Sergiye katılım gerçekleştirdi. İBB Kültür A.Ş.'nin "Geleneksel Türk Gölge Tiyatrosu – Karagöz" adlı eserine çok sayıda makale ve yazı ile katkıda bulundu. 2024 senesinde Özbekistan Semerkant'ta bir Devlet Üniversitesi'nde Rektör Danışmanı olarak çalıştığı süre zarfında 1. Uluslararası Semerkant Sanat ve Medeni Miras Festivali'nin Sanat Yönetmenliğini gerçekleştirdi. İpek Yolu Turizm ve Kültürel Miras Üniversitesi'nde Karagöz özelinde Somut Olmayan Kültürel Miras adlı lisans düzeyindeki dersi "Açık Ders" formatında öğrencilere sundu. Özbekistan'daki festival bünyesinde de Karagöz sanatını sergiler, belgeseller, atölyeler ve gösteriler ile tanıttı. Kabalcı Yayınevi'nden okuyucusu ile buluşan "Hayal – Min Evvelinden Min Sonrasına Karagöz" adlı araştırma, inceleme ve deneme içerikli kitabın yazarıdır. Halihazırda resimsel üretimlerine devam etmekte ve yayınlanan ilk üç kitabının devamı niteliğinde Geleneksel Türk Tiyatrosu külliyatı üzerine kitap çalışmalarını sürdürmektedir. İleri seviyede İngilizce, Almanca ve orta seviyede Özbekçe bilmektedir.